

Paba diena

Šiandien – mėnulio pilnatis.
Saulė teka 6 val. 54 min., leidžiasi
19 val. 32 min. Dienos ilgumas 12 val. 38 min.

Vardadieniai: šiandien – Minas, Minbartas, Minbutas, Minbutė, Minė, Minga, Mingailas, Mingailė, Mingas, Stefa, Stefanija, rytoj – Girvina, Girvinas, Janys, Januaras, Januarija, Januarijus, Prienys, Žvelgaitis, Žvelgas, Žvelgutis, penktadienį – Eustachas, Eustachijus, Eutalė, Eutalija, Vainora, Vainoras, Vainorė, Vaižgantas, Vaišgina, Vaišginas, Vaišgirda, Vaišgirdas, Vaišius, Vaišys, Vaišnius, Vaišnys, Vaišnoras, Vaižgantas.

„Viskas yra išsprendžiama čia ir dabar...“

Kokių rūpesčių ir naujovių atnešė nauji mokslo metai? – įpusėjus rugsėjui, į šiuos ir kitus „Gyvenimo“ klausimus atsako Prienų r. savivaldybės Švietimo skyriaus vedėjas Rimvydas ZAILSKAS.

– Šiuo metu didžiausias dėmesys – klasių komplektavimui, mokinių registravimui į duomenų bazes, sutikrinimui, ar visi mokiniai atkeliavo į mokyklą, ar visi komplektai užsipildė taip, kaip buvome planavę iki mokslo metų pradžios. Tai susiję su mokyklų finansavimu iš valstybės biudžeto, taip pat savivaldybės biudžeto lėšų skyrimu nepilniems komplektams. Kitas svarbus klausimas – ar visose ugdymo įstaigose užtenka pedagogų, ar įvyko visi konkursai laisvoms mokytojų / auklėtojų ar kitų specialistų darbo vietoms užimti ir ar mokyklos galės tinkamai organizuoti kokybišką ugdymo procesą. O toliau – mokytojų darbo krūvių skirstymas, mokytojų etatinio darbo apmokėjimo antrojo etapo diegimas. Dar vienas svarbus klausimas – mokinių pavėžėjimo į mokyklą organizavimas, „geltonųjų“ autobusų maršrutų ir grafikų parengimas ir kt.

Nuo rugsėjo 1 d. įsigalioja patobulintas mokytojų etatinio darbo apmokėjimo modelis. Ar tam numatyta pakankamai lėšų?

– Įvedant etatinio darbo apmokėjimą, buvo numatyta skirti papildomai lėšų mokytojų atlyginimams, nes kitaip šio modelio įdiegti nebūtų įmanoma. Tačiau švietimo finansavimas nebuvo padidintas iš esmės. Tad, be abejo, pinigų švietimui nepakanka, labiausiai trūksta lėšų pagalbai mokiniams finansuoti bei valdymui organizuoti. O lėšų kiekis mokytojų atlyginimams priklauso nuo mokinių skaičiaus mokyklose. Dauguma mūsų savivaldybės mokyklų yra nedidelės, joms lėšų nepakanka, tačiau pagal mokyklų

finansavimo modelį yra numatyta lėšų dalis savivaldybei, kurią pastaroji gali perskirstyti mokykloms. Taip ir bus padaryta.

Pats etatinio apmokėjimo modelis buvo sudėliotas taip, kad mokytojams būtų teisingai atlyginta ne tik už vedamas pamokas, darbų taisymą, pasirengimą pamokoms, bet už visus atliekamus darbus, už kuriuos anksčiau nebuvo atlyginama: metodinę veiklą, darbus mokyklos bendruomenės labui, įvairius organizacinius darbus ir t. t. Tad ši apmokėjimo sistema tikrai objektyvesnė ir socialiai teisingesnė.

Ar mokytojas turės visą etatą, priklauso ne tik nuo mokinių skaičiaus, mokytojų pareigų, bet ir nuo mokyklų vadovų sprendimų, susitarimų bendruomenėse. Ar dėl to nekyla problemų?

– Etatiniam apmokėjimui, mokytojų krūviams didžiausią įtaką turi būtent mokinių skaičius (klasių komplektų, taigi ir dalyko pamokų skaičius; nes didesniąją etato dalį sudaro būtent kontaktinių valandų skaičius). Mažose mokyklose, o tokių mūsų savivaldybėje dauguma, tik nedidelė dalis mokytojų gali turėti pilną etatą. Daugeliui tenka dirbti keliose mokyklose. O tai nėra gerai nei patiems mokytojams, nes reikia dirbti keliose darbovietėse, persiorientuoti ir prisitaikyti prie skirtingų organizacijų kultūrų, nei mokykloms, nes mokytojas mokykloje būna ne kiekvieną dieną ir negali savęs atiduoti tiek, kiek mokyklai reikėtų. Būtent tai ir yra didžiausios problemos.

(Nukelta į 5 p.)

Subyrėjus „tvarkiečių“ frakcijai, spres ir partijos likimą 2 p.

Ligonų kasos primena, kur kreiptis ištikus emocinei krizei 4 p.

Prienų rajone neteisėtai sugautas į Lietuvos raudonąją knygą įrašytas paukštis 5 p.

„Per didelis sotumas kenkia ne tik emocijoms...“ 6 p.

„Kaip toli – kaip arti...“ 8 p.

Liūdesio kelionė po Kupiškio kaimus

Justinas ADOMAITIS

Giltinė šienauja senos agrarinės šalies pieno ūkius. Mokesčiai ir reikalavimai auga, pieno kainos ir išmokos mažiausios bendrijoje, ūkininkai sensta, jaunimui gyvulininkystės verslas nepatrauklus.

„Valdžia ir miestiečiai ūkininką vadina išlaikytiniu“, – sakė kupiškietis ūkininkas V. Alekna (pirmas kairėje), girdint ir žemės ūkio ministrai A. Palioniui.

Galvijai, veislinių karvių bandos išvežamos į užsienį. Oficialiais duomenimis, 2016 m. eksportuota 137 330 galvijų, 2017 m. – 128 301, 2018 m. – 131 223, per septynis šių metų mėnesius – 73 774. Karvė šalies pievose tampa retenybe. Apie tai Vilniaus politikams bandė pasakyti Lietuvos pieno gamintojų asociacijos (LPGA) nariai, į gedulingą ekskursiją po likviduotus Kupiškio rajono pieno ūkius pakvietę naująjį žemės ūkio ministrą **Andrių Palionį**. Seimo Kaimo reikalų komiteto pirmininką **Andriejų Stančiką**, Seimo narį **Audrį Šimą**. Kitas parlamentarai, buvęs Kupiškio meras **Jonas Jarutis**, atvyko tik pasisveikinti. Liūdesio kelionėje dalyvavo likimo paženklinanti pieno ūkių šeimininkai iš Kupiškio, Biržų, Rokiškio, Šiaulių, Šilutės, Prienų, Jonavos, Šakių, Utenos rajonų.

Pasak LPGA prezidento **Jono Vilionio**, pastarųjų metų situacija šalies pieno sektoriuje tragiška: likviduojami ne tik smulkūs, bet ir prekiniai, modernizuoti pieno ūkiai, veislines, kontroliuojamo produktyvumo karvių bandas superka lenkų ūkininkai. Vieno pažangiausio šalyje Vidos ir Martyno Butkevičių (Ve-

Kalba LPGA tarybos narys M. Butkevičius (dešinėje), diskusijoje dalyvavo ir LPGA pirmininkas J. Vilionis (sėdi kairėje).

verių sen.) pieno ūkio juodmargės „emigravo“ į Lenkiją. Pasak **M. Butkevičiaus**, pirkėjas, įsigijęs „kilmingas“ juodmarges, patikino, jog patirtos išlaidos jam atsipirks per pirmuosius metus.

„Man keista, jog lietuviams nuostolingas pieno ūkis kaimynams yra pelningas, – stebėjosi M. Butkevičius, – ten vyrauja šeimos ūkiai, panašūs kaip ir Prienų rajone, tačiau skiriasi valdžios nuostatos, ten valstybė padeda kaimo verslui, o ne žlugdo pieno gamintojus“.

Pieno ūkių pjūtis

LPGA tarybos narė, Kupiškio r. ūkininkė **Adelė Adamonienė** išvardino, kiek per pastaruosius kelerius metus jų rajone likviduota pažangių įvairaus dydžio pieno ūkių, kiek produktyvių karvių bandų išvežta į Lenkiją, kiek galvijų tapo Utenos mėsos

perdirbimo įmonės žaliava.

„Su šeima ūkininkavome nuo 1990-ųjų, daugiau nei šimto galvijų fermą likvidavome 2015-aisiais, – kalbėjo kupiškietė **Asta Štrimaitienė**, – pieno supirkimo kainos netgi su valstybės išmokomis nepadengdavo gamybos kaštų. Auginti mėsinius galvijus taip pat buvo nuostolinga, todėl vyras Vidmantas pasirinko augalininkystės verslą, talkinti ketina sūnus Ignas“.

Pastarasis Kauno kolegijoje 2018 m. parengė profesinio bakalaurą darbą „Ūkininko Vidmanto Štrimaičio ūkyje auginamų augalų technologijų vertinimas“. Puikiai įvertintame darbe išanalizuotos kelerių metų laikotarpiu kultivuojamų žemiųjų ir vasarinių kviečių, miežių, žirnių, rapsų auginimo technologijos, įvertinti ūkio gamybos kaštai pagal atskiras kultūras.

(Nukelta į 3 p.)

Ūkininkės R. Strazdienės pieno ūkis suvaržytas didelių įsipareigojimų.

UM
UTENOS MĖSA

BRANGIAI PERKA GALVIJUS
8 620 33544
Moka iš karto!

Vairuotojams Tyčia eismo įvykius sukėliantys sukčiautojai nemažėja

Avarijas tyčia sukėliantys sukčiautojai aukų dažniausiai ieško didžiuosiuose miestuose ir turi mėgstamiausias vietas, kuriose „dirba“. Išaiškinti piktavališkus nesąžiningų vairuotojų veiksmus yra sudėtinga, tačiau su policija bendradarbiaujantys draudimo žalų ekspertai išnarplioja vis daugiau sukčiavimo schemų ir įspėja klientus – šiemet jau atskleista daugiau galimų „pakišinėtojų“ negu pernai.

Bendrovės „Lietuvos draudimas“ duomenimis, šiemet jau išaiškinti 9 asmenys, kurie galimai tyčia sukeldavo eismo įvykius, siekdami pasipelnyti. Per visus praėjusius metus draudikų ir teisėsaugos akiratyje atsidūrė 8 vairuotojai, kurių veikla sukėlė įtarimų – dėl 6 atvejų buvo pradėti ikiteisminiai tyrimai Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose.

„Vienas eismo įvykius tyčia sukėliantis vairuotojas per 1–3 metus patenka į maždaug 15 avarijų. Taigi nuo vieno tokio „pakišinėtojo“ nukentčia kiti vairuotojai, nė neįtariantys, kad tapo iš anksto organizuoto incidento dalyviais“, – pastebi „Lietuvos draudimo“ Žalų departamento direktorius Artūras Juodeikis.

Pasak eksperto, sukčiautojai veikia pagal iš anksto gerai apgalvotą schemą, puikiai išmano kelių eismo taisykles ir naudojami kitų eismo dalyvių neatsargumu. O išprovokavę avariją jie siekia įrodyti kuo didesnę žalą.

Paprastai „pakišinėtojai“ vairuoja į akis nekrentančius, paprastus, maždaug 10–15 metų amžiaus automobilius, nes gatvėje siekia būti nepastebimi. Patekę į avariją tokius automobilius vairuojantys sukčiai jų net neremontuoja, tik siekia kuo greičiau gauti draudimo išmoką ir važinėja toliau.

Pagrindinė tyčinių avarijų sukėlėjų veikimo vieta didmiesčiuose draudimo žalų ekspertai įvardija žiedines sankryžas, kuriose dėl intensyvaus eismo srauto, prastesnio matomumo ir sudėtingo manevravimo susidaro palankios aplinkybės nedideliems eismo įvykiams sukelti. Tyčinių avarijų sukėlėjai žiedinėse sankryžose taikosi atsitraukti į kito automobilio šoną, kai šis persirikiuoja į išorinę juostą ar išvažiuoja iš sankryžos pasirinkęs netinkamą juostą.

„Lietuvos draudimo“ Žalų vadovas A. Juodeikis atkreipia dėmesį, kad išvengti tokių incidentų žiedinėse sankryžose įmanoma – tiesiog reikėtų laikytis kelių eismo taisyklių ir vengti staigių manevrų. Ekspertas pastebi, kad tyčinių avarijų sukėlėjai gali dažnai siūlyti susitarti vietoje

neiškvietus policijos ar neužpildžius eismo įvykio deklaracijos. Pasak A. Juodeikio, tokiu būdu niekuo dėti vairuotojai įveliami į galimai nuskalstamas schemas ir vėliau, išaiškėjus įvykių detalėms, jiems gali būti sudėtinga įrodyti, jog būtent jie yra nukentėjusioji šalis.

Kartais „pakišinėtojai“ veikia kaip grupuotė, kurios nariai padeda vieni kitiems koordinuoti manevrus kelyje. Grupuotės nariai puikiai pažįsta gatves, kuriose veikia, žino problemines atkarpas ir sankryžas, kuriose eismo įvykių potencialas didžiausias. „Lietuvos draudimas“ pastebi, kad dalis įtartinų įvykių nutinka ir prekybos centrų stovėjimo aikštelėse, kuriose automobiliai juda nedideliu greičiu, tačiau vairuotojai – ne tokie atidūs ir dėmesingi.

„Paspelnyti iš avarijos siekiantys vairuotojai gali apsimesti itin paslaugiais ir mandagiais, pavyzdžiui, duoti kelią ten, kur patys turi pirmumo teisę. Tai atvejai, kai vairuotojas nori pasukti į kairę arba išsukti iš šalutinio kelio, tačiau turi praleisti tiesiai arba pagrindiniu keliu važiuojančius automobilius. Prie tokio eismo dalyvio priartėjęs galimos avarijos iniciatorius stabteli ir paslaugiai pasiūlo jį praleisti duodamas ženklą šviesomis ar gestais. Kai pirmo automobilio vairuotojas ima atlikti manevrą, kitas automobilis netikėtai pajuda ir sukelia nedidelę avariją“, – aiškina draudimo ekspertas. Todėl jis rekomenduoja įvertinti kito, pagrindine kryptimi važiuojančio eismo dalyvio intencijas ir nepamiršti vadovautis kelių eismo taisyklėmis.

Kita klasikinė tyčinės avarijos schema – staigus stabdymas nepaliekant laiko iš galo važiuojančio automobilio vairuotojui sureaguoti. Kartais šioje schemoje gali dalyvauti ne vienas, o keli automobiliai. „Tokiose situacijose beveik visada kaltu laikomas į automobilio galą atsitraukęs vairuotojas, nes jis nesilaikė saugaus atstumo. Todėl svarbiausias patarimas – pastebėjus įtartiną situaciją sumažinti greitį ir visada pasilikti pakankamai vietos stabdymo keliui“, – pataria A. Juodeikis.

Ingrida Žaltauskaitė
AB „Lietuvos draudimas“

Seimo koridoriuose

Subyrėjus „tvarkiečių“ frakcijai, spręs ir partijos likimą

Seime permainos: susikūrė nauja frakcija „Lietuvos gerovei“, jos seniūnu išrinktas partijos „Tvarka ir teisingumas“ Prienų skyriaus pirmininkas Vytautas Kamblevičius.

„Gyvenimui“ jis patvirtino, jog į naują parlamentinę frakciją susibūrė septyni politikai, penki iš jų į naują darinį perėjo iš frakcijos „Tvarka ir teisingumas“. Prie jų prisidėjo „socialdarbietis“ Algirdas Butkevičius bei buvęs frakcijos narys Rimas Andrikis (Mišri Seimo narių grupė). Pasak V.Kamblevičiaus, organizuotas „tvarkiečių“ pasitraukimas iš frakcijos – savotiška pamoka partijos „Tvarka ir teisingumas“ lyderiui, jaunam politikui Remigijui Žemaitaičiui, kad ateityje nedarytų klaidų ir nepriimtų vienvaldiškų sprendimų. „Jis ignoravo frakcijos darbą, nesiskaitė su kitų narių nuomone, todėl mums trūko kantrybė“, – V.Kamblevičius įvardino frakcijos subyrėjimo priežastis.

Naujosios frakcijos seniūnas patvirtino, kad naujasis parlamentinis

Partijos „Tvarka ir teisingumas“ pirmininkas R.Žemaitaitis (dešinėje) ir jo pirmasis pavaduotojas V.Kamblevičius.

darinys sulaukė pakvietimo prisidėti prie Seimo valdančiosios daugumos. Šią savaitę minėtu klausimu vyks konsultacijos.

V.Kamblevičius įsitikinęs, kad, išsiskyrus R.Žemaitaičio ir buvusių jo partiečių keliams, bus pasikeitimų ir pačioje partijoje, ir jos skyriuose.

„Dėl partijos ateities, jos pavidinimo ir hieraldikos pakeitimo

sprendimą priims partijos valdyba. Kadangi pirmininkas nerodo iniciatyvos ją sukviesti, pirmadienį su aktyviais partijos nariais buvome susirinę pasitarti dėl tolimesnių žingsnių, juk žmonėms reikia paaiškinti susiklosčiusią situaciją ir aptarti neatidėliotinus klausimus,“ – sakė V.Kamblevičius.

Dalė Lazauskienė

Kultūra

Apie gyvenimą pasakojo eilėmis...

Penktadienis, 13-oji diena, niekada neišgąsdins tų, kurie ateina į nuoširdų susitikimą su eilėmis, pasakojančiomis apie gyvenimą. Šią dieną Veiveriuose salė vos sutalpino didelį būrį žmonių, norinčių dar kartą pasiklausyti šio krašto poetės Vilytės STELMOKIENĖS eilėraščių.

Pabūti kartu su jos žodžiais, bėgančiais per džiaugsmą ir skausmą, tylą ir muziką, Vilytė sukvieta gimines, klasės draugus, kaimynus, bendradarbius, senus draugus ir naujus pažįstamus. Kaip pati prisipažino – labai myli gyvenimą ir žmones, todėl dalyvauja visuose susibūrimuose ir dalinasi savo eilėmis. Po pirmos knygelės „Aš myliu“ į sąsiuvinius sugulė daug eilėraščių, kuriuos ji norėtų išleisti naujoje knygelėje.

Gimus po žvaigždėtu rugpjūčio dangumi, tėvelio vežime pakeliui į Veiverių ligoninę, Vilytė gavo dangaus dovaną ir savo meilę eilėmis dalina mamai, tėtei, vaikams, anūksams, draugams, gimtinei. Vakaroneje „Pati tyriausia – sielos kalba“ poetė susirinkusiems padovanojo gausybę eilėraščių, skirtų jai supančiam pasauliui, savam kraštui, atskleidžiančių jos išgyvenimus.

Renginyje poetės eiles skaitė O. Venckūnienė, D. Kvietkauskienė, N. Spūdienė, A. Sventickienė. Poetė taip patiko klausytis savo eilėraščių, kad ji prisipažino nustebusi, kokių gražių eilių yra parašiusi. Šių eilių įkvėpta muzikos vadovė A.Barei-

šienė yra parašiusi joms muziką, ir dainomis virtę eilėraščiai dažnai skamba ansamblio „Radasta“ programoje. Ansamblis ir šį kartą vakaronę papuošė dainomis. Beje, viena jų, įdainuota Aleksoto dainininkų, skambėjo ir „Duokim garo“ programoje.

Poetė šokių sveikino J.Bareišienės suburti šokėjai, kurių pasirodymus Vilytė dažnai pajavirina savo eilėmis. Vakaroneje skambėjo S. Pučkaitės smuiko garsai bei Veiverių kultūros ir laisvalaikio centro dainininkų R. Grėbliauskienės ir E. Sakavičiūtės atliekamos dainos. O mieliausiai poetės širdį virpino anūkės į rankas paimto akordeono skambesys.

Pasidžiaugti Veiverių krašto šviesuoliais atvyko Prienų rajono savivaldybės mero pavaduotoja L. Jakinevičienė bei Kultūros, sporto ir

jaunimo skyriaus vedėjas R. Šiugzdinis, Tarybos narys C. Pacevičius. Seniūnijos, sveikatos priežiūros, kultūros įstaigų, ansamblių, neigaliųjų būrelio, mokyklų, vaikų, sesutės, giminių, draugų, kaimynų sveikinimai jaukia skraiste apgaubė Vilytės pečius. Poetė, dovanojanti kitiems šilumą ir draugiškumą, jautėsi laiminga šiame būryje...

Vakaronės dalyviai bendravo prie puodelio arbatos, dar ilgai nesiskirstė ne tik dėl šniokščiančio lietaus, užtvėrusio kelią į namus. Jie nuoširdžiai troško dar pabūti kartu, pasigrožėti R.Celešienės rudeniskomis puokštėmis. Tikime, kad atsiras daugiau žmonių, galinčių paremti autorės naują knygelę. Linkime jai išsipildančių svajonių ir eilėmis užpildyti dar ne vieną pusbrolių padovanotą sąsiuvinį...

Daiva Venclovienė

„Skaitmeninės technologijos TAU: ateik, sužinok, išmok“

Šiandien biblioteka yra ta erdvė, kurioje kiekvienas, bet kokio amžiaus sulaukęs, visada gali rasti supratingus ir kantrius mokytojus, mokyti norinčius bendraamžius ir bendraminčius.

Tuo įsitikino prieniečiai rugsėjo 9–13 d. Prienų Justino Marcinkevičiaus viešojoje bibliotekoje vykusiame projekto „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ mokymuose pradedantiesiems pagal programą: „Skaitmeninės technologijos TAU: ateik, sužinok, išmok“. Visą savaitę bibliotekoje jie „krimto“ įdomius ir jiems naujus kompiuterinio raštingumo „mokslus“. Kaip ir mokyklos metais – buvo visko: vieniems sekėsi geriau, kiti daugiau pastangų turėjo įdėti, kad iki šiol mažai pažįstamas „kompiuterinis“ pasaulis taptų draugiškesnis.

Aštuoniolikos valandų programą Prienų Justino Marcinkevičiaus viešojoje bibliotekoje baigė dešimt dalyvių. Skaitmeninio raštingumo mokymus suaugusiems vedė lektorė Ingrida Kazlauskienė. Visiems mokymų dalyviams, sėkmingai atsakiusiems į testo klausimus, bibliotekos direktorė Daiva Čepeliauskienė įteikė pažymėjimus. Ir lankytojai, ir bibliotekos darbuotojai džiaugėsi pasiektais rezultatais, prie arbatos puodelio dalijosi mokymų metu patirtais išpuzdžiais. Skaitmeninio raštingumo mokymai ir toliau bus organizuojami ne tik pradedančiųjų, bet ir pažengusiųjų dalyvių grupėms. Kviečiame ateiti, užsiregistruoti visus tuos, kurie neturi IRT įgūdžių bei nori pagilinti žinias. Projektas finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis.

Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos informacija

Liūdesio kelionė po Kupiškio kaimus

(Atkelta iš 1 p.)

„Augalininkystės sritis slepia mažiau rizikų, – kalbėjo A. Štrimaitienė, – be to, javų priežiūra patrauklesnė jaunimui“.

„Fragmentuotas žemės ūkio sektoriaus valdymas neveda sėkmės link, – Štrimaičių ūkio kieme kalbėjo M. Butkevičius, – ministerija užsako tokias studijas parengti kaimo nemačiusiems žmonėms, moka šimtus tūkstančių, o čia jaunas ūkininkas, suvalkiečio sūnus, verslo analizę padarė už ačiū. Savo rajone galėčiau išvardinti ne vieną jauną ūkininką, verslą modeliuojantį mokslo ir pažangos metodais. Žemdirbių savivaldai būtų pravartu atsigręžti į jaunimą, suteikti jam pasitikėjimo mandata“.

„Biržų rajone jau išnykę dešimt ir daugiau karvių laikantieji ūkiai, – sakė LPGA tarybos narys, biržietis, pažangaus ūkio šeimininkas **Vytautas Stankevičius**, – nevilintis ir valstybės abejingumas veja žmones iš kaimo“.

Pasak LPGA tarybos narės A. Adamonienės, 2015 m. pieno ūkius likvidavo kupiškėnai Alis Glemža (23 karvių banda), Edmundas Žiaugrė (16 karvių), Mindaugas Kučinskas (42 karvės). 2016 m. fermų duris užkalė Zita Jėckienė (25 galvijai), Tomas Šližauskas (78 galvijai), Vidas Tūska (95 galvijai), Rolandas Užsienis (17 galvijų). 2017 m. pradimai: Andriaus Karaliūno ūkis (70 galvijų), Stanislovo Družo (19 galvijų), Elenos Medelinskienės (19 galvijų), Evaldo Šumino (15 galvijų), 2018 m. likviduoti Valdo Alekno (32 karvių banda), Audriaus Blaževičiaus (58 galvijai), Elenos Norvaišienės (27 galvijai), Klaido Lauryno Kaladės (49 galvijai), Antano Augustavičiaus (10 galvijų), Jūratės Čeplevičės (14 karvių), Jono Kuklinsko (79 galvijai), Irenos Lukošūnienės pieno ūkiai. Pasak A. Adamonienės, šiemet pieno ūkius likviduoja Kupiškio r. ūkininkai Robertas Blaževičius, Reda Meiluvienė, Bronius Mačiulis, Vidas Vilkas, Rima Žilinskienė, Danutė Staniėnė.

Parama – akmuo po kaklu

LPGA prezidento J. Vilionio teigimu, kiekviename rajone panaši pieno ūkių situacija, tik dažnai ūkininkai tiesiog vengia prisipažinti, jog verslą likvidavo, save ir visus ūkio dirbančiuosius pasmerkė tapti valstybės išlaikytiniais.

„Kūrėme gyvulininkystės plėtros strategijas, mokslininkai rašė studijas, kaip didinti gimstamumą kaime, tačiau dabar matome atsidūrę prie suskilusios geldos, – kalbėjo LPGA tarybos narys M. Butkevičius, – savo rajone galiu išvardinti pieno ūkius, kurie nelikviduojami vien dėl ūkininkų išpareigojimų paramos programoms. Liūdniausia, jog dėl tokios situacijos visa kaltė adresuojama žemdirbiams, o ne agrarinio sektoriaus strategams“.

Anot M. Butkevičiaus, Prienų rajone prieš gerą dešimtmetį buvo apie tris tūkstančius pieno ūkių, dabar likęs koks trečdalis, kiti pasirinkę augalininkystę arba mišrią gamybą. Trumposios maisto grandinės (nuo fermos iki stalo) populiarus rajone, jeigu kokios stichinės nelaimės ar užsienio agresijos, pavyzdžiui, pykštėlėjus Astravui, uždarius didžiuosius prekybos tinklus, mūsų ūkininkai badu nemirtų. „Savo sodybos podėliuose kiekvienas ūkininkas turi atsargų bent dviem mėnesiams, – kalbėjo M. Butkevičius, – o kuo valdžia užkiš pažadais maitinamųjų likusiųjų burnas“?

Kupiškis – tipiškas statistinis agrarinis kraštas, gyventojų – 17,6 tūkst., pasak LPGA tarybos narės A. Adamonienės, pastaruosius dešimtmečius populiariausias kaimiečių pajamų šaltinis – pieno gamyba. Rajone 2015 m. buvo 1261 galvijų laikytojas, pačių galvijų skaičius siekė 11,5 tūkst. Šių metų rugpjūčio mėn. 745 kaimiečiai laikė 9316 galvijų. Po vieną dvi karves laikė 356 gyventojai, po 3-5 – 144, po 6-10 – 69, po 11-20 – 43, po 21-30 – 13, po 31-50 – 16, po 51-100 – 9, po 101-150 – 2, daugiau nei 150 galvijų – vienas ūkis.

„Labai panašiam į Kupiškį kaimiškame Prienų rajone pieno ūkius nuo visiškos griūties išgelbėjo mišri gamyba“, – pastebi M. Butkevičius.

Sustoję diskusijai Šaltenių kaimo (Subačiaus sen.) ūkininko V. Alekno sodybos kieme išgirdome dar vieną dramatišką žlugusių vilčių istoriją. Nuo 1994 m. kurtas ir puoselėtas pieno ūkis pernai balandį baigė išparduoti karves kaimynams lenkams.

„Ūkininkai visuomeninės televizijos laidose vadinami valstybės išlaikytiniais, nes naudojami mokesčių lengvatomis, – kalbėjo V. Alekna, – miestiečiai įtikinėjami, jog prekybos centruose pieno produktai brangsta dėl pabrangusios žaliavos, nors taip nėra. Kas skatina tokią kaimo ir miesto žmonių priešpriešą? Miestiečiams valstybė kiekvieną žiemą kompensuoja dalį centralizuoto šildymo išlaidų, bet mes nepavydime jiems tokios lengvatos“.

Kiek tenka ūkininkui?

„Pieno produkto kainoje ūkininkui atitenka 20 proc., o prekybininkas pasiima visus 38 proc., – sakė LPGA vadovas J. Vilionis, – politikai iki šiol niekaip nepasodina pastarųjų prie derybų su ūkininkais ir pieno perdirbėjais stalo. Negi čia viską lemia „sveriami“ pinigai“?

„Mes nevaldome savo pieno, be to, esame nevieningi, – pastebėjimais dalijosi M. Butkevičius, – žemdirbių savivalda išpešiota, kooperacijos galimybe pasinaudojo sumanūs verslininkai, antai po Kupiškio rajoną kursuoja net vienuolika pieno supirkėjų įmonių, panaši situacija ir kituose regionuose“.

„Trecius metus bandau likviduoti pieno ūkį, bet negaliu – dalyvavau paramos programoje, pasistačiau naują fermą, – pasakojo Varniškių k. ūkininkė Rimutė Strazdienė, – išpareigojau didinti karvių bandą, plėsti gamybą, bet nukritusios žaliavos supirkimo kainos verčia atsisakyti verslo, bedarbiais paleisti penkis kaimo gyventojus, nuskurdinti savo šeimą“.

Pasak R. Strazdienės, kas antrą dieną supirkėjai iš jos ūkio išsiveža beveik po tris tonas pieno, tačiau gautama kaina nepadengia gamybos kaštų. Ministrui A. Palioniui pasiteiravus, kokia būtų reali kaina, ūkininkė paminėjo pieno perdirbėjų asociacijos „Pieno centras“ viešai deklaruojamą „vidutinę europietiską“ – 33 euro centai už kilogramą. „Jeigu tiek gaučiau, pieno gamybos neatsisakyčiau“, – sakė R. Strazdienė. Be to, moteris ministrui skundėsi, jog į ūkininkų kaimynystę atsikėlė

Diskusija likviduoto pieno ūkio fermų kieme.

Autoriaus nuotrauka

miestiečiai valstybės tarnybas atakuoja dėl jos fermų skleidžiamo kvapo. Biurokratams vėliau smagu patikrinimais ir baudomis „taršyti“ ūkininkus.

Kupiškėno Vido Tūskos pieno ūkis likviduotas prieš porą metų: šimtas galvijų išvažiavo į Lenkiją, ūkininko šeima dabar išlaiko 200 ha augalininkystės verslas.

Važiuodami Kupiškio rajono kaimo keliais šalies politikai ir LPGA nariai beveik kas penkis kilometrus stebėjo po vieną likviduotą pieno ūkį. Ekskursijos vadovė A. Adamonienė prasarė, jog daugelis atsisakiusių pieno gamybos verslo tiesiog nesutiko priimti svečių, vadino tai druskos barstymu ant negjančios žaizdos.

Rekiem pieno ūkiui?

Susirinkus į vieną Aleksandrijos kaimo sodybą aptarti ekskursijos po Kupiškio r. ūkius, A. Adamonienė renginį pavadino „rekiem pieno ūkiui“.

LPGA prezidento J. Vilionio žodis buvo sausas ir griežtas: „Situacija Lietuvos pieno sektoriuje tragiškai blogėja. Per paskutinius 12 mėn. melžiamų karvių skaičius Lietuvoje sumažėjo 16,6 tūkst. (6,2 proc.), ūkių, laikančių karves, sumažėjo 5,3 tūkst. (13,6 proc.). Per dvejus pastaruosius metus melžiamų karvių skaičius Lietuvoje sumažėjo daugiau nei 30 tūkst., iš pieno gamybos negrižtamai pasitraukė 11 tūkst. ūkių. Šią katastrofą sukėlė ne tik trečius metus iš eilės besitęsiančios nepalankios hidrometeorologinės sąlygos, bet ir disbalansas tarp galių pasiskirstymo pieno tiekimo grandinėje. Lietuvos pieno gamintojams mokama žemiausia Europos Sąjungoje pieno supirkimo kaina, varanti į nevilgt vis didesnį skaičių pieno gamintojų. Dėl sudėtingų klimatinėjų sąlygų, pieno gamybos kaštų, nepadengiančių kainų, pieno gamintojai žada galutinai atsisakyti pieno gamybos. Pavyzdžiui, dėl 2018 m. sausros ir po to patirtų nuostolių vokiečių ūkininkams buvo išmokėta 700 mln. Eur kompensacijų, lenkų ūkininkams – 400 mln. Eur, lietuviai išsikovojo vos 8,5 mln. Eur, nors nuostoliai siekė 32 mln. Eur. Pastarieji šalies politikai grasina iš žemdirbių atimti kuro lengvatą, padidinti mokesčius už ūkio reikmės naudojamą vandenį, įvesti taršos (kvapų) apribojimus ir pan. Pienininkystė yra vienas pagrindinių kaimiškų regionų ekonomikos variklių, kuriantis darbo vietas ir generuojanti pajamas į

valstybės biudžetą. Šio sektoriaus nykimas turi negrižtamų ilgalaikių pasekmių ir ekonominiam, ir socialiniam Lietuvos kaimo gyvenimui“.

Patarė ministru

LPGA vadovas J. Vilionis kvietė susirinkusiuosius išsakyti savo pastebėjimus, informuoti naująjį žemės ūkio ministrą apie situaciją sektoriuje.

„Utenos rajone smulkūs pieno ūkiai seniai išnyko, dabar atėjo eilė stambiesiems, – kalbėjo LPGA tarybos narys **Arūnas Kudrevičius**, – visa verslo aplinka (pieno perdirbėjai, prekybininkai, valstybė) skatina ūkininkus pieno žaliavą atiduoti veltui“.

A. Kudrevičius pateikė savo ūkio pavyzdį: prieš 20 metų už pieno kilogramą jis gaudavo 70 lituviškų centų, minimalus atlyginimas buvo 360 litų, trąšų tona kainavo 460 litų, litras dyzelino – 68 centus. Šiandien pienas superkamas po 20 euro centų, atlyginimas – 600 Eur, trąšų tona – 400 Eur, dyzelinas pabrango keletu kartų.

„Lenkiją išlaiko maži šeimos pieno ūkiai, – kalbėjo rokiškietė **Dalia Lūžienė-Malijonienė**, – kodėl mūsų valstybė žlugdo savo žemės ūkį“?

Kupiškio r. ūkininkas **Zigmas Aleksandravičius** pašmaikštavo, jog prieš keletą metų į Seimą renkami ūkininkai „valstiečiai“ – žinojo visus atsakymus į žemdirbiams rūpimus klausimus, o dabar nežino nieko. Naujajam žemės ūkio ministrui A. Palioniui žodžio kišenėje neieškantis kupiškėnas pareiškė užuojautą: ir dėl paveldėtų problemų, ir dėl politinių skersvėjų.

Šilutės r. ūkininkė **Snieguolė Radvinskienė** apgailestavo, jog pieno gamintojai nesusikalba su sava valdžia, bet panaši situacija ir ūkininkų bendruomenėje. Šalyje daugėja žemdirbių milijonierių – išskolinusių bankams, o valdžia taip ir nesumoja patikrinti, kur dingsta pinigai maisto grandinėje nuo fermos iki stalo. Pieno gamintojai už žaliavą kas mėnesį gauna vis mažesnę kainą, bet parduotuvėse pieno produktai brangsta. Šilutiškė ūkininkė turėjo pastabų dėl nacionalinės biurokratijos išvešėjimo: dokumentus dėl fermos statybų su valdininkais jai teko derinti trejus metus, statybos užtruko porą mėnesių.

„Pieno sektorius per metus sukuria 800 milijonų eurų bendrojo vidaus produkto, – kalbėjo LPGA tary-

bos narys **Tomas Raudonius**, – valstybė visiškai nusišalinusi nuo rūpesčio pieno ūkio perspektyvomis. Antai kaimynai lenkai jau planuoja, kam parduos savo pieno produktus, kai po „Brexit“ neteks tos šalies vartotojų rinkos. Žalio pieno kaina Lietuvoje katastrofiškai kris. Plėtoti augalininkystę irgi bus nelengva – Ukrainoje javus užaugina pigiau. Kokią finansų inžineriją pieno gamybai stiprinti panaudos mūsų valstybė“?

Apie valstybės ir Europos Sąjungos keliamus reikalavimus pieno gamybos verslui ir tam priderančią atitinkamą paramą kalbėjo LPGA tarybos nariai **Alvydas Miliūnas, Andrius Štombergas, M. Butkevičius, Arūnas Grubliauskis** ir kiti.

Žemės ūkio ministras **A. Palionis** dėkojo šalies ūkininkams, kad jie dar dirba žemės ūkyje, kuria bendrąjį vidaus produktą. Situaciją pieno gamybos sektoriuje jam geriausiai „ištrunliuoja“ kraštiečiai (A. Palionis į Seimą išrinktas Prienų r.) ūkininkai, vietos politikai J. Vilionis ir M. Butkevičius. Pasak naujojo ministro A. Palionio, iš ES valstybei skiriamas finansinės paramos vokas iki 2020 m. nesikeičia, tačiau kinta laikotarpio pradžioje sutartos ir dabartiniu metu dirbamos žemės plotai. Šeimos ūkiai neturi galimybių įsisavinti anksčiau deklaruotų nederlingų ir nedirbamų plotų, o stambiesiems tas paprasčiau.

Atsakydamas į LPGA susitikime dalyvaujančių ūkininkų klausimus ir priekaištus, A. Palionis žadėjo mažinti žemdirbiams tenkančią administracinę naštą, mažinti biurokratizmą, primetamą iš Vilniaus valdžios institucijų. „Tik su gamta ir Dievu negalima susitarti, o su visais kitais įmanoma“, – sakė ministras A. Palionis.

Rezumuodamas ekskursijos po Kupiškio r. ūkius išpūdžius ir diskusiją su šalies politikais, LPGA prezidentas J. Vilionis išpėjo kolegas pieno gamintojus rengtis protesto akcijoms: pirmoji būtų nukreipta blokuoti mažiausias supirkimo kainas mokančią pieno perdirbimo bendrovę, antroji – ūkininkų protesto maršas su karvėmis į Vilnių prie šalies aukščiausiosios valdžios rūmų. „Pažiūrėsim, kas nugalės: „sveriami pinigai“ ar Lietuvos žemdirbių ir apskritai kaimo išlikimo klausimas“, – be užuolankų režė LPGA vadovas J. Vilionis.

Sveikata

Ligonų kasos primena, kur kreiptis ištikus emocinei krizei

Minint Pasaulinę savizudybių prevencijos dieną, Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (VLK) specialistai primena, kad, ištikus emocinei krizei, nereikia delsti, bet kuo greičiau kreiptis pagalbos į specialistus, kurių paslaugas apmoka ligonių kasos.

VLK specialistai šiandien prisijungė prie Vilniuje vykusio švietėjiško renginio bei konsultavo gyventojus, kur kreiptis ir kaip elgtis ištikus emocinei krizei ar pastebėjus jos užuomazgas tarp savo artimųjų. Pastaraisiais metais savizudybių skaičius Lietuvoje mažėja, tačiau vis viena jų įvykdoma kur kas daugiau nei kitose Europos šalyse. Todėl labai svarbi prevencinė švietėjiška veikla, kad kiekvienas, kuriam reikia, pagalbą rastų ir jos sulauktų kuo greičiau.

Gyventojai, kuriems reikalinga emocinė pagalba, ją gali gauti keliais būdais – telefonu, internetu bei atvykus pas psichikos sveikatos specialistus. Privalomuoju sveikatos draudimu (PSD) apdrausti pacientai psichologinės pagalbos turėtų kreiptis į tą pačią gydymo įstaigą, kurioje yra prisirašę. Jeigu joje emocinė pagalba neteikiama, gydymo įstaiga turi pacientui pateikti psichikos sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų sąrašą.

Kiekvienas apdraustasis gali atskirai pasirinkti psichikos sveikatos centrą, sudariusį sutartį su teritorine ligonių kasa (TLK). Už šiuose centruose suteiktas psichologų ir psichiatrų konsultacijas mokėti nereikės, nes jos apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo.

VLK specialistai primena, kad pirminės ambulatorinės psichikos sveikatos priežiūros paslaugas teikia medikų komanda, kurią sudaro gydytojas psichiatras, vaikų ir paauglių psichiatras, psichikos sveikatos slaugytojas, socialinis darbuotojas ir medicinos psichologas. Todėl prireikus, galima gauti kompleksines profesionalias sveikatos priežiūros paslaugas.

Pirminę emocinę pagalbą teikiančių įstaigų nedarbo metu gyventojams pagalba teikiama nemokamomis telefonų linijomis ir internetu, taip pat ligoninių priėmimo-skubiosios pagalbos skyriuose.

Oscaro Wilde'o sąmojis apie jaunystę ir senatvę

Kad susigražintum jaunystę, tereikia pakartoti savo kvailystes. („Doriano Grėjaus portretas“)

Senatvė tragiška ne tuo, kad esi senas, bet tuo, kad tebesi jaunas. („Dorano Grėjaus portretas“)

Nežabotas malonumų troškimas – jaunystės išsaugojimo paslaptis. („Lordo Artūro Sevilio nusikaltimas“)

Seni viskuo tiki, pusamžiai viską įtarinėja, jauni viską žino. („Frazės ir filosofija jaunimui“)

Jaunystė nėra apsimetimas. Jaunystė yra menas. („Idealus vyras“)

Katarakta – liga, kuria susirgti gali kiekvienas

Dažno iš mūsų šeimoje, giminėje ar draugų rate yra asmenų, sergančių katarakta. Susidūrus su šia liga iškyla nemažai klausimų: kas tai per liga, kokios susirgimo priežastys, kaip elgtis susirgus, koks efektyviausias šios ligos gydymas ir kt. Todėl šiame straipsnyje apžvelgsime svarbiausius pacientams rūpimus klausimus, susijusius su viena dažniausių akių liga – katarakta.

Katarakta – akies lęšiuo drumstumas, galintis sukelti regėjimo problemų. Didžiąją katarakta sergančių žmonių dalį sudaro vyresni žmonės, kadangi lęšiuo drumstėjimas dažniausiai išsivysto kaip organizmo senėjimo procesas. Sulėtėjus medžiagų apykaitai palaipsniui formuojasi drumstys ir lęšiuokas netenka skaidrumo. Ligai progresuojant regėjimas blogėja, atskiriama tik šviesa nuo tamsos ir visiškai apankama.

Kataraktos požymiai

Sergant katarakta silpnėja matymo ryškumas, vaizdai tampa išplaukę, matomi tarsi žiūrint pro rūką ar nešvarų stiklą. Drumstėdamas lęšiuokas iškraipo spalvas, dingsta kontrastinis matymas. Kad ir kokius akinius

žmogus užsidėtų, matymas nepagerėja. Sergant katarakta darosi sunku skaityti, sudėtinga vairuoti automobilį, atsiranda trukdžiai dirbant kasdienes darbus. Kai lęšiuo drumstis pradeda kliudyti visaverčiam gyvenimui, darbinei veiklai, reikėtų nedelsiant kreiptis į specialistą.

Gydymo metodai

Operacija, kurios metu drumstas akies lęšiuokas pakeičiamas dirbtiniu, yra vienintelis efektyvus kataraktos gydymas. Medikamentinio ligos gydymo nėra. Operacijos metu naudojant modernias technologijas – fakoemulsifikatorių – sudrumstėjęs akies lęšiuokas branduolys susmulkinamas ultragarso bangomis. Pjūvis būna vos 2-3 mm, todėl jo ne-

Sveikatos saugos reikalavimai sporto klubams

Fizinis aktyvumas labai svarbus įvairaus amžiaus žmonėms ir laikomas viena iš pagrindinių žmogaus fizinės, socialinės ir emocinės gerovės sąlygų. Daugėjant sportuojančių, mėgstančių mankštintis ir judėti žmonių, sporto klubai yra tinkama vieta, kurioje galima užsiimti aktyvia veikla. Sporto klubo paslaugos apibrėžiamos, kaip uždaroje patalpose ar jų komplekse juridinių ar fizinių asmenų vykdoma ūkinė komercinė veikla, atlygintinai teikiamos paslaugos, skirtos paslaugų vartotojams mankštintis, fiziniui aktyvumui palaikyti. Saugi paslauga yra pagrindinis reikalavimas teikiantiems sporto klubų paslaugas.

Sporto klubo paslaugų sveikatos saugos reikalavimus reglamentuoja Lietuvos higienos norma HN 123:2013 „Sporto klubo paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“. Svarbu laikytis nustatytų šios higienos normos reikalavimų. Sporto klubo paslaugų teikėjas paslaugų vartotojui privalo suteikti tikslia, išsamią informaciją apie teikiamas paslaugas, saugų įrangos, inventoriaus, įrankių naudojimą, su konkrečiomis paslaugomis susijusią galimą riziką vartotojo sveikatai, galimas pasekmes, vidaus tvarkos taisykles. Informacija vartotojui turi būti suteikta prieš jam išsigyjant paslaugas. Vidaus taisyklės pateikiamos gerai paslaugų vartotojui matomoje paslaugų teikimo vietoje. Sporto klube turi būti įrengtos šios patalpos: patalpa pratyboms (užsiėmimams), persirengimo patalpa, dušo patalpa, tualetas. Atsivėlgiant į sporto klubo lankytojų kiekį, persirengimo patalpoje turi būti įrengtos vietos persirengti ir drabužiams bei daiktams susidėti (suolai, kėdės, spintelės, lentynos ir pan.).

Persirengimo ir dušo patalpos turi būti išdėstytos taip, kad iš persirengimo patalpos būtų galima patekti tiesiai į dušo patalpą. Dušo patalpoje turi būti įrengtas ne mažiau kaip vienas ragelis 5 persirengimo vietoms, tualete vienas unitazas ir viena kriauklė skiriama 30 persirengimo vietų. Persirengimo patalpos gali nebūti, jeigu sporto klubas įrengtas apgyvendinimo, švietimo, asmens sveikatos priežiūros ar kitą veiklą vykdančiame objekte ir paslaugų vartotojui sudarytos sąlygos persirengti objektų patalpose (kambariai, palatos ir pan.), ir šios patalpos yra tame pačiame pastate ar sujungtos šildomais koridoriais, galerijomis, tuneliais ir pan. Patalpų danga turi būti lygi, neslidė, tinkama valyti drėgnai. Sporto klubo patalpos, įrenginiai, inventoriai turi būti švarūs, valomi paslaugų teikėjo nustatyta tvarka. Patalpoms, įrangai, inventoriui valyti skirtos priemonės turi būti naudojamos pagal paskirtį ir pagal gamintojo nurodytas instrukcijas. Naudojami biocidai turi būti nustatyta tvarka autorizuoti. Duše, prausykloje tualete esantys įrenginiai valomi ir dezinfekuojami kasdien. Paviršiai, kurie gali liestis su paslaugų vartotojo oda, dezinfekuojami biocidiniais produktais, naikinančiais tuberkuliozės bakterijas, mielinius ir sporas sudarančius grybelius.

Netvarkinguose ir blogai valomuose dušuose, persirengimo kambariuose ar per nešvarius sporto įrenginius galima užsikrėsti tokiomis ligomis, kaip niežai, odos ir nagų grybelis, o dėl netinkamo sporto klubo įrengimo ar įrenginių priežiūros – patirti įvairių traumų. Paslaugų

teikimo vietoje turi būti įmonės pirmosios pagalbos rinkinys, kad, esant poreikiui, galėtumėte juo nedelsiant pasinaudoti. Taip pat svarbu sporto klubuose užtikrinti legioneliozės profilaktikos priemones. Tuo tikslu kas 3 mėnesius karšto vandens tiekimo sistemoje vandens temperatūra turi būti profilaktiškai pakeliama iki ne žemesnės kaip 66°C temperatūros ir išlaikoma ne trumpiau kaip 25 min. Ne rečiau kaip vieną kartą per metus turi būti atliktas geriamojo vandens mikrobiologinis tyrimas legionelėms nustatyti. Nustačius taršą, vandens tiekimo sistema valoma ir daroma nekenksminga.

Svarbu yra ir sporto klubuose dirbančių darbuotojų kompetencija. Pratybas (užsiėmimus, treniruotes) vedantys asmenys turi turėti specialųjį kūno kultūros ir sporto išsilavinimą (sporto krypties aukštąjį išsilavinimą) patvirtinančius dokumentus ar Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės išduotą kūno kultūros ir sporto veiklos leidimą, taip pat išklausę privalomuosius higienos įgūdžių ir pirmosios pagalbos mokymo kursus.

Sporto klubų veiklai būtinas leidimas-higienos pasas, kuris parodo, kad paslaugų teikėjas įrengė patalpas, išgijo įrenginius ir inventorių, atitinkanti nustatytus sveikatos saugos reikalavimus. Dėl to asmenims, besirenkantiems sporto klubus, siūloma atkreipti į tai dėmesį. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie SAM Kauno departamento Prienų skyrius yra išdavęs sporto klubų veiklai du leidimus-higienos pasus: Prienų rajono savivaldybės kūno kultūros ir sporto centrui ir Birštono sporto centrui.

Konsultacinę pagalbą galima gauti adresu: Prienai, J.Brundzos g. 12A, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie SAM Kauno departamento Prienų skyriuje, tel. (8 319) 51162.

NVSC Kauno departamento Prienų skyriaus vedėjas Almiras Škiuteris

Valys Nerį ir Nemuną

Pasaulinę tvarkymosi dieną, rugsėjo 21-ąją, Lietuva pirmą kartą dalyvaus tarptautinėje iniciatyvoje „River Cleanup“. Inicijatyvos organizatorius Lietuvoje – „Žaliosios politikos institutas“ ir renginį pristatanti „Atliekų kultūra“ – kviečia gyventojus valyti Nerį ir Nemuną. Akcija tuo pat metu vyks 15-oje Europos šalių, o Nerį ir Nemuną kartu su Lietuva valys Baltarusija bei Kaliningrado sritis.

„Net 80 proc. plastiko į vandenynus patenka per upes, todėl upių tarša turi globalias pasekmes. Prisiėdami prie iniciatyvos Lietuvoje mes ne tik saugome savo gyvūniją bei augaliją, bet ir atkreipiame dėmesį į pasaulio ekologines problemas“, – teigia „Žaliosios politikos instituto“ projektų koordinatore **Justina Anglickytė**.

Organizatoriai tikisi suburti daugiau 1 tūkst. lietuvių – gyventojai bei organizacijos tvarkys upių pakrantes, baidarių ir irklenčių sporto entuziastai švarins vandenį, o narai – upių dugną.

Į talkas siekiama įtraukti ne tik didmiesčius, bet ir nuo jų nutolusias, prie Neries ar Nemuno esančias vietas.

Belgijoje kilusi iniciatyva „River Cleanup“ 2018-ais metais suvienijo 10 tūkst. dalyvių iš 59-ių Europos miestų, kuriems pavyko surinkti apie 100 tonų šiukšlių.

reikia siūti. Operacija neskausminga, paprastai užtrunka apie 30 min. Regėjimas grįžta iškart po operacijos ar praėjus trumpam pooperaciniam periodui. Po operacijos nereikalingas stacionarus gydymas, pacientas gali vykti namo.

Svarbu nedelsti

Pastebėjus pirmuosius ligos požymius, reikėtų ilgai nedelsti ir pasikonsultuoti su gydytoju. Dažnai žmonės, sužinoję apie ligą, mano, kad operaciją galima atidėti vėlesniam laikui, tačiau tai yra klaidingas mąstys-

mas. Kataraktos operacija ir gydymas yra daug sėkmingesnis ligos pradinėje stadijoje, kol nėra labai ryškių pokyčių. Per ilgai laukiant liga progresuoja ir išsivysto vadinamoji perbrendusi katarakta, kuri gali nulemti antrinės glaukomos ar akies skausmų pasireiškimą. Tokiais atvejais kataraktos operacija būna techniškai sudėtinga, padidėja pooperacinių komplikacijų rizika, regėjimas atsisto per ilgesnį laikotarpį. Jeigu dėl antrinės glaukomos žūsta nervas – regėjimo susigrąžinti nebeįmanoma.

Užs. Nr. 58

Operuoja gydytojai profesionalai

„Akių chirurgijos centre“ operacijos atliekamos pasitelkiant naujausias technologijas ir kokybiškiausias priemones. Kataraktos operacijoms naudojama fakoemulsifikacija, tai labiausiai paplitęs kataraktos pašalinimo metodas Europoje, JAV ir Japonijoje. „Akių chirurgijos centre“ dirba profesionali patyrusių specialistų komanda, operuoja gydytojai Saulius Ačas, Algirdas Šidlauskas ir Vytautas Jašinskas. Tai puikūs savo srities specialistai, atlikę ne vieną sudėtingą akių operaciją, kas leido įgyti neįkainojamas patirties. Jei katarakta vargina jus ar jūsų artimuosius, nedelskite – patikėkite savo regos problemas šios srities profesionalams.

Akių chirurgijos centras

Visus, kuriems gydytojai diagnozavo kataraktą ir reikia atlikti operaciją, kviečiame į „Akių chirurgijos centrą“, esantį Savanorių pr. 66, Kaune.

Šiuolaikinė mikrochirurginė įranga, kokybiškos priemonės, profesionali patyrusių specialistų komanda padės pasiekti puikių rezultatų.

Registruokitės telefonu (8 37) 750 805. www.akiuchirurgija.lt

„Viskas yra išsprendžiama čia ir dabar...“

(Atkelta iš 1 p.)

Norėčiau pasidžiaugti, kad mūsų mokyklose dominuoja susitarimų kultūra, t. y. mokyklų vadovai bei mokytojai geba kalbėtis ir susitarti tarpusavyje, todėl didelių problemų nekyla.

Mokyklose neišvengiama vadovų ir mokytojų kaita, pirmiausia dėl pensinio amžiaus, trūksta įvairių specialistų. Kokia situacija rajono ugdymo įstaigose?

– Kol kas labai didelio pedagogų trūkumo nejauciame. Į atsilaisvinusias vietas pavyksta rasti kitus pedagogus, ir šiuos mokslo metus visos mokyklos pradėjo turėdamos praktiškai visus reikiamus specialistus. Tačiau netolimoje perspektyvoje tikrai pradės trūkti ypač gamtos mokslų – fizikos, chemijos – pedagogų. O didžiausias rūpestis šiuo metu – ikimokyklinio ugdymo (darželio auklėtojų) pedagogų trūkumas. Steigiame naujas grupes ir surasti naujų darbuotojų tikrai labai sudėtinga.

Šiuo metu skelbiamuose konkursuose įstaigų vadovų pareigoms užimti pretendentų yra. Tiesa, jiems dar reikia sėkmingai įveikti kompetencijų vertinimą, kad galėtų dalyvauti konkurse. Tačiau aš tikiuosi, kad jiems pasiseks...

Akivaizdu, kad kvalifikuotų mokytojų trūkumas tampa nemažu iššūkiu, nes mokytojo profesija jaunimui nėra prestižinė.

– Realybė tokia, jog kelintus metus mūsų mokyklas neateina nei vienas pradedantis pedagogas.

Turbūt kiekviena savivaldybė suinteresuota susigrąžinti baigusius studijas buvusius savo mokinius. Tačiau kiekvienas žmogus renkasi pats. Tenka tiesiog konstatuoti, jog didžioji dauguma studijuoti išvykstančių abiturientų po studijų renkasi daugiau karjeros galimybių žadančius didmiesčius ar netgi užsienio šalis... Savivaldybė nebe pirmus metus įgyvendina Studijų rėmimo programą, iš kurios lėšų skiria vienkartinę paramą geriausiems mūsų savivaldybės mokyklas baigusiesiems studentams. Netrukus ir vėl kviesime studentus teikti paraišką šiai paramai gauti. Tačiau specialios „susigrąžinimo“ programos nesame parengę. Aš asmeniškai nelabai tikiu tokių programų veiksmingumu.

Mokytojai nori dirbti ir užsidirbti. Kokių jie turi galimybių gyvi papildomą specializaciją ir taip užsitikrinti pilną darbo krūvį?

– Kas tikrai nori turėti darbą, persikvalifikuoti ir dėstyti po kelis dalykus – galimybių tikrai yra. Aukštosios mokyklos suinteresuotos turėti studentų, organizuoja įvairias perkvalifikavimo studijas. Ugdymo plėtotės centras (dabar jau reorganizuotas į Nacionalinę švietimo agentūrą) įgyvendina mokytojų perkvalifikavimo projektą ir kt. Pagalbą norintiems gali suteikti ir mūsų Švietimo pagalbos tarnyba. Žinoma, tam reikia laiko, kitų resursų, tačiau labiausiai – paties žmogaus noro.

Mokytojams keliami itin aukšti reikalavimai – kad jie būtų kūrybiški, novatoriški, vadovautųsi šiuolaikiniais metodais. Todėl jiems patiems reikia atsinaujinti, pamokose naudoti naujausius vadovėlius, mokymo metodus ir priemones.

– Svarbiausia yra pedagogo noras būti moderniu mokytoju, nuolat tobulėti ir augti, o galimybių visuomet yra. Juo labiau, kad Švietimo įstatyme yra numatyta, kad mokytojas penkias dienas per metus ne tik gali, bet ir privalo kelti savo kvalifikaciją, o mokyklų vadovai privalo

sudaryti tam sąlygas, valstybė apmoka. Prienuose Švietimo pagalbos tarnyba rūpinasi mokytojų kvalifikacijos kėlimu, pagal mokytojų poreikius užsako kvalifikacinius seminarus, kviečia lektorius ir kt. Mokyklų biudžetuose numatytos lėšos naujų vadovėlių įsigijimui, mokyklų kompiuterizavimui, modernių ugdymo priemonių įsigijimui. Pagal galimybes ir savivaldybė iš savo biudžeto skiria lėšų ugdymo priemonėms, kompiuteriams pirkti.

Naujų mokslo metų atidaryme pasidžiaugėte, kad rajone mokinių nesumažėjo. Visgi nuo rugsėjo kai kuriose mokyklose, ypač kaimiškuose vietoviuose, veiks jungtinės ir nepilnos klasės, į kai kurias atėjo vos po 4–6 mokinius, o dviejose rajono mokyklose nesusirinko devintokų. Ar tai – ne rimtas signalas, kad laikas peržiūrėti ugdymo įstaigų tinklą?

– Jungtinių klasių savo mokyklose turime ne pirmus metus. Pagal šį rodiklį tarp šalies savivaldybių užimame tikrai ne aukščiausią vietą. Nenoriu pasakyti, kad situacija yra gera ir mus džiuginanti. Tačiau už šios statistikos yra mūsų vaikai. Ir mes privalome jais rūpintis. Taip, kai kurie komplektai bus nepilni, ir savivaldybė turės prisidėti finansiškai. Dabar galiojančiame Mokyklų tinklo pertvarkos bendrajame plane vienas iš tinklo kriterijų – kad veiktų bent po vieną ugdymo įstaigą kiekvienoje seniūnijoje. Ir tas kriterijus yra įgyvendinamas.

Artimiausiu metu pradėsime rengti Mokyklų tinklo pertvarkos planą 2020–2024 metams. Analuosime situaciją ir numatysime naują mokyklų tinklo perspektyvą bei jos įgyvendinimui reikalingus sprendimus, kuriuos priims savivaldybės Taryba. Kokia bus numatyta perspektyva ir kokie sprendimai bus priimti – dabar negalėčiau atsakyti.

Gali atsitikti taip, kad vis daugiau užsienyje dirbančių ir gyvenančių emigrantų su šeimomis, pasikeitus sąlygoms, sugrįš į Lietuvą, taip pat ir į Prienų. Kaip rajono ugdymo įstaigos ruošiasi priimti šių šeimų vaikus ir padėti jiems adaptuotis?

– Galiu atsakyti labai trumpai: emigrantai pavieniui jau grįžta, jų vaikus priima į mokyklas, o pastarosios pagal situaciją, vaikų amžių, buvusį ugdymąsi užsienyje ir dabartinius jų gebėjimus organizuoja tokių mokinių ugdymą, parengdami individualius ugdymo planus, skirdami papildomas valandas kai kuriems dalykams ir t. t. Viskas yra išsprendžiama „čia ir dabar“, ir kol kas su neišsprendžiamomis problemomis dar nėra viena mokykla nesusidūrė. O vietų vaikų priėmimui į mokyklas tikrai turime.

Priešmokyklinio ugdymo grupių mieste nepadaugėjo, nors kai kurie tėveliai tikėjosi, kad ši grupė bus sugrąžinta į „Saulutės“ darželį, kuris greitai įsikurs naujame pastate. Ar tokio amžiaus vaikų grupių poreikis mieste bei rajone yra patenkintas?

– Priešmokyklinio ugdymo grupių mieste (taip pat ir visame rajone) turime tiek, kiek jų reikia pagal vaikų skaičių. Vėl steigti priešmokyklinio ugdymo grupę l/d „Saulutė“ nebuvo nei būtinybės, nei poreikio, daug prasmingiau tas vietas skirti ikimokyklinukams ir visiškai patenkinti poreikį. Darželiui persikeliant į naujas patalpas bus atidarytos dar dvi grupės – viena pačių mažiausių (nuo 1-ųjų iki 2-ųjų metų) ir viena vyresniųjų, t. y. dar 30 naujų vietų.

Beje, praėjusiais metais priešmokyklinio ugdymo grupes perkėlė iš darželių į mokyklas, galėjome į darželius priimti daugiau ikimo-

kyklinukų. O priešmokyklinukams mokyklose buvo sudarytos tikrai ne prastesnės sąlygos ugdymuisi, šandien ir vaikučių tėveliai tuo džiaugiasi, nes jų vaikai galėjo lengviau adaptuotis prie mokyklų sąlygų.

Prienų meno mokykla jau įsikūrė naujose patalpose Kauno gatvėje. Ar galite patikinti, jog dviem skirtingų profilių įstaigoms susikūlus „po vienu stogu“, nekils trinties nei dėl patalpų, nei dėl darbo režimo ir kt.? Kaip ketinama panaudoti ištuštėjusį Meno mokyklos pastatą?

– Taip, Meno mokyklos bendruomenė tikrai turėjo daug nerimo ir abejonių, tačiau įsikrausčiusi į naujas patalpas džiaugiasi ir sako, jog visai nenorėtų grįžti atgal – čia ir erdvės pakanka, ir šviesos daugiau, ir patalpos naujos, modernios, pritaikytos tokio tipo mokyklai.

Pastatas yra sudarytas iš keturių korpusų, kurie tik sujungti tarpusavyje praėjimais. Fiziškai tai yra keturi pastatai. Savivaldybės Tarybos sprendimu šios patalpos padalintos dviem savarankiškomis biudžetinėms įstaigoms: Meno mokyklai skirtas vienas korpusas, l/d „Saulutė“ – trys korpusai. Tad kodėl turėtų kilti kažkokių problemų dėl dalijimosi? Šios įstaigos kartu naudosis tik sale, ji įrengta taip, kad tiktų abiem įstaigoms. O savo poreikius abi įstaigos tikrai susiderins. Būna tik palinkėti visiems daug pozityvo ir gebėjimo pasidžiaugti tuo, ką turime ir ką bendromis jėgomis sukuriame naujo.

O buvęs Meno mokyklos pastatas bus atnaujinamas įgyvendinant Bendruomenės namų įrengimo projektą. Tomis patalpomis galės naudotis ir „Revuonos“ pagrindinės mokyklos Specialiojo ugdymo skyriaus ugdytiniai. Šiuo metu rengiamas pastato renovacijos projektas, netrukus turėtų prasidėti ir darbai.

Rajono savivaldybėje veikia trys meno ir muzikos mokyklos, kurios vis dar neturi nuolatinių vadovų. Kaip bus sprendžiama ši situacija?

– Džiaugiamės ir didžiuojamės turėdami tris meno/muzikos mokyklas savo rajone (o skaičiuojant ir Jiezno muzikos mokyklos filialą Stakliškėse – keturias) ir taip ne tik patenkinti meninio ugdymo poreikį, bet ir skatinti kultūrinį savo savivaldybės mokinių ugdymą. Tokį neformaliojo švietimo mokyklų tinklą lemia ir geografinė rajono padėtis, mokyklos išsidėsčiusios skirtingose rajono dalyse; taip sudaromos palankios sąlygos daugumai savivaldybės mokinių lankyti meninio švietimo programas.

Taip jau sutapo, kad šios mokyklos esamuoju metu turi tik laikinuosius vadovus. Labai gaila, kad konkursai Prienų meno mokyklos vadovo pareigoms užimti dėl kandidatų stokos neįvyko. Dabar konkursas paskelbtas dar kartą. Tikimės, jog trečias kartas nemeluos, ir ši mokykla turės naują vadovą. Tuomet galė-

sime žengti kitus žingsnius, nes surasti vienu metu tris vadovus, kai nepavyksta rasti vieno, turbūt nėra realu.

Nuo 2020 m. Respublikoje numatyta skirti 10,3 mln. eurų švietimo pagalbos specialistų darbo užmokesčiui didinti. Ar savivaldybė galės pasinaudoti tuo ir rajone įsteigti naujų etatų (pvz., psichologų kt.)? Koks šios srities specialistų poreikis rajono mokyklose?

– Galvodami apie mūsų vaikų ugdymą visada laikėmės pozicijos, kad jiems privalome suteikti visą būtiną pagalbą. Todėl steigėme tiek pagalbos mokiniui specialistų (psichologų, logopedų, specialiųjų, socialinių pedagogų) etatų, kiek jų reikėjo mūsų mokiniams. Šiuo metu statistškai Lietuvoje esame tarp trečdalis savivaldybių, kuriose yra daugiausia pagalbos mokiniui specialistų. Suprantama, tai yra nemaža finansinė našta savivaldybei, nes tai yra savarankiškoji savivaldybės funkcija, todėl lėšų tenka skirti iš savivaldybės biudžeto. Tačiau pagalba skirta mokiniams ir tai yra labai svarbu. Negalėčiau pasakyti, jog mums labai trūksta pagalbos specialistų etatų. Pavyzdžiui, logopedų, specialiųjų pedagogų etatų turime pakankamai, o psichologų etatus turi didžioji dalis mūsų mokyklų. Tos mokyklos, kuriose psichologų nėra, gauna nuolatinę Švietimo pagalbos tarnybos psichologų pagalbą. Problema yra pačių pagalbos specialistų trūkumas. Kai kurių etatų neįsteigėme tik todėl, jog nepavyko surasti specialisto. O ir esami specialistai, ypač psichologai, dirba daugiau nei vienu etatu ir ne vienoje mokykloje, jų galimybes jau išnaudotos. Ir tai ne vien mūsų savivaldybės problema. Skiriami pinigai etatams steigti, bet pačių pagalbos specialistų dėl to nepadaugėja, deja.

Pastaruoju metu daug kalbama apie atotrūkio tarp mokinių pasiekimų mažinimą. Ką dėl to galėtų nuveikti savivaldybė, Švietimo skyrius, atskiros mokyklos?

– Pagal mokinių pasiekimų lygį Lietuvos kontekste esame stiprūs vidutiniškai. Kadangi Prienai apskritai yra kaimiška vietovė, tai skirtumai tarp mūsų mokyklų (esančių mieste ar rajone) mokinių pasiekimų nėra tokie dideli. Nesistengiame išskirti kokių nors mokyklų. Priešingai, dirbame vienodai artimai su visomis mokyklomis, siekiame sudaryti visiems mokiniams, nepriklausomai nuo to, kokioje mokykloje jie mokysis, vienodas sąlygas ir galimybes mokytis ir gauti kokybišką išsilavinimą.

Siekiame pamatyti visus, dėmesį paskirstyti tolygiai visoms mokykloms aprūpinant šiuolaikinėmis ugdymo priemonėmis, kompiuterine technika ir pan. Svarbiausias mūsų tikslas – kokybiškas ugdymas kiekvienam. Tad ir mūsų kryptis šiais metais metas būtent tokia – „mokykla kiekvienam!“ Ir bendrai dirbami tikrai galime to pasiekti.

– Dėkoju už pokalbį.

Dalė Lazauskienė

Aplinkosauga

Prienų rajone neteisėtai sugautas į Lietuvos raudonąją knygą įrašytas paukštis

Prienų rajone sulaikyti du asmenys, neteisėtai metaline gaudykle sugavę į Lietuvos raudonąją knygą įrašytą paukštį ir taip pažeidę Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymą.

Kaip paaiškėjo aplinkos apsaugos pareigūnams atlikus tyrimą, vienas iš asmenų pastatė metalinę gaudyklę, o kitas paukštį nudūrė geležiniu virbu. Pastačiusiam gaudyklę asmeniui skirta 30 eurų bauda kartu su pažeidimo padarymo įrankio konfiskavimu, o vištvanagį nužudžiusiam asmeniui pateikta atlyginti Lietuvos saugomoms rūšims padarytą žalą, kuri siekia kiek daugiau nei 500 eurų. Jei žala bus atlyginta, jam taip pat reikės susimokėti 30 eurų baudą. Jei žala atlyginta nebus, asmeniui grės bauda nuo 60 iki 300 eurų kartu su minėtos žalos išieškojimu.

Pranešimą apie Prienų rajone nužudytą jauną vištvanagį Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos gavo rugpjūčio 19 d.

Vyksta aplinkosaugos akcija „Medžioklė“

Nuo rugsėjo 15 dienos prasidėjo aplinkosaugos akcija „Medžioklė“, per kurią bus sustiprinama tauriųjų elnių ir briedžių apsauga jų rujos metu.

Akcijos metu bus vykdomi specialūs reidai, per kuriuos aplinkos apsaugos pareigūnai tikrins medžiokles bei pirminio žvėrių apdorojimo aikšteles. Taip pat gali būti stabdomos pažeidimais įtariamų asmenų transporto priemonės.

Per šią aplinkosaugos akciją Aplinkos apsaugos departamento (AAD) pareigūnai bendradarbiaus su policijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos bei kitų tarnybų pareigūnais, neetatiniiais aplinkos apsaugos inspektorais ir visuomeninėmis organizacijomis.

Taip pat AAD tikisi ir visuomenės pagalbos bei primena, kad apie pastebėtus aplinkos apsaugos pažeidimus galima pranešti skubios pagalbos tarnybų telefonu numeriu 112 arba tiesiogiai AAD telefonu 8 (5) 2732995.

Akcija tęsis iki spalio 15 d.

Aplinkos apsaugos departamentas informacijos

Prienų turguje

Palma PUGAČIAUSKAITĖ

„Per didelis sotumas kenkia ne tik emocijoms...“

Įpusėjus rugsėjui turguje daugiau grybų, uogų, vaisių – kaip įprasta šiam metų laikui. O pirkėjų daugiau ten, kur prekiaujama šiltesniais naujais bei padėvėtais drabužiais, avalyne. Viena išranki pirkėja, besimatuojanti įvairias striukes, paklausta apie rudens mados tendencijas, su humoru replikavo, kad „jei nenori būti kaip visi, reikia rinktis prekę padėvėtą“.

Moteris sakė, jog jos stilius – individualus ir patarė kitiems nesivaikyti madų, o išsirinkti drabužį „pagal sielą“. Kita moteris pritarė, kad savo šeimai ir sau perka tik naujus drabužius, nes tiki, kad „į namus per drabužį parsineš daug neigiamos, griauančios net šeimą, energijos“. Taigi kiekvienas renkasi individualiai – ir drabužius, ir maistą.

Vieni ieškojo išskirtinio skonio saldumynų. Todėl ketino rinktis B. Kleinauskienės kepyklėlės gardumynų bei butrimoniškės šimtalapį, kurio kilogramas kainavo 9 eurus. Sutikti turguje birštoniečiai Alyra ir Algis Blekaičiai pirkė Birštono savivaldybėje gyvenančių ūkininkų namie spausto sėmenų aliejaus, kurio pusės litro butelis kainavo įprastai – 3,50 euro. Galima įsigyti ir mažesnių kiekių, o perkant daugiau, matyt, galima ir nusiderėti, kaip kad derėjosi pirkėjai, pirkdami grūdus iš ūkininkų. Pastarieji centnerį kviečių, kvietrugių, miežių pardavė už 10–12 eurų. Kiti turėjo atvežę didesniais kiekiais bulvių. Kilogramas kainavo 0,30 euro, o perkant mažiau, kur prekiaavo kilogramais, už 1 kg pirkėjai mokėjo 0,50 euro ir daugiau.

Akį traukė dekoratyviniai molūgai, kurių vieną maloni augintoja šiulė įsigyti tik už eurą ar du eurus. Šalia jų akį traukė gražios rudenių gėlių puokštės, tarytum švytėjo rudeniška išmintimi ir meile, ir „siūlėsi“ būti nuperkamos už 6–8 eurus. Vidas iš Ingavangio ramiai į tas puokštes žiūrėjo, mat jo rištų sluotų buvo likusios tik dvi, o vantų – nė vienos. Kai kurie pirkėjai mano, kad laikas jam kelti savo gaminių kainas. O gal jis turi dzūkio kraujo, yra ne-

skūpus, nes ir nusiderėti dar galima.

Ankstyvi buvo pieno bei jo produktų pirkėjai. Už litrą pieno jie mokėjo 0,50 euro, už litrą grietinės – iki 3,60 euro, už pusę kilogramo sviesto – 4 eurus, varškės – iki 1,50 euro. Varškės sūrį galima rinktis ir mažesni, ir didesni, su pagardais ir be jų, jų kaina – iki 4 eurų. Naujiena turguje – Tartupio krašto sūriai. Lydyto sūrio su kuminu kilogramas kainavo 12 eurų, fermentinio sūrio kilogramas – 10 eurų, rūkyto sūrio kilogramas – 7 eurus, o paprasto varškės sūrio kilogramas kainavo 4 eurus.

Jauna pora iš Jiezno ieškojo žeminių kopūstų, kurių kilogramas kainavo 0,60 euro, pirkė ir molūgą, už kurio kilogramą prašė 0,50 euro. Nemažas pasirinkimas buvo slyvų. Jų kaina – iki 1,30 už kilogramą. obuolių kilogramas kainavo iki 0,80 euro, kaip ir kriaušiu, litrą spanuolių uogautoja pardavė už 4 eurus, o indelis aviečių kainavo 1,80 euro. Paskanavusi augintojo slyvą ir jų išsigijusi viena pirkėja skubėjo į turgaus pusę, kur prekiaujama vaismedžiais, vaiskrūmiais, galima rinktis įvairaus dydžio chrizantemų, viržių, įvairių rūšių smilgų krūmų. „Sunku rasti vaismedžių sodą be slyvos, bet aš dar nepasodinau, todėl ieškosiu“, – sakė maloni moteris ir patikino, kad slyvos turi daug antioksidantų, teigiamai veikia nervų sistemą, greitina medžiagų apykaitą. Pati ji slyvas dažniausiai džiovina, verda iš jų uogie-

nes, džemus, sumaišydama su kitomis sodo bei miško gėrybėmis – obuoliais, kriaušėmis, bruknėmis.

Dėkoju Gitanai, kuri pasidalijo savo kepamo slyvų pyrago su manų kruopomis receptu: „350 g miltų, pakelis sausų mielių, 850 ml pieno, 155 g miltinio cukraus, po 100 g sviesto ir migdolinių sausainių, 7 kriaušiniai, 2 pakeliai vanilinio cukraus, 150 g manų kruopų, tarkuotos citrinos žievelės, 1,5 kg slyvų. Miltus sumaišykite su sausomis mielėmis, 150 ml šilto pieno, 80 g cukraus, sviestu ir vienu kriaušiniu. Užminkykite tešlą, suvyniokite ją į maistinę plėvelę ir palikite pusvalandį šiltoje vietoje. Likusių kriaušinių trynius atskirkite nuo baltymų. Pieną kaitinkite su paprastu ir vaniliniu cukrumi, kol užvirs. Po truputį pilkite manų kruopas, dėkite tarkuotą citrinų žievelę ir virkite 5 min. Košę šiek tiek atvėsinkite ir įmaišykite į ją trynius. Tešlą tieskite į gilų, riebalais išteptą kepimo indą ir palikite 15 min., kad pakiltų. Slyvas nuplaukite, nusauskite, perpjaukite pusiau, išimkite kauliukus. Sausainius susmulkinkite ir pabarstykite tešlos viršų. Baltymus išplaukite, atsargiai sumaišykite juos su atvėsusia manų mase ir sukėskite ant tešlos su trupiniais. Ant viršaus berkite slyvas. Kepkite 70 min. 180 laipsnių karštumo orkaitėje.“

Nepamirškite dalintis pyrago gabalėliais ir nepersivalgykite, nes per didelis sotumas kenkia ne tik emocijoms!“, – palinkėjo Gitana.

Prienų turguje perki, savo kraštą tu remi!

Nusikaltimai nelaimės

Netikri pinigai

Rugsėjo 12 d. Alytaus apskrities VPK Prienų r. PK gauta Lietuvos banko grynųjų pinigų departamento ekspertizės techninio skyriaus specialisto išvada, kad 2019-09-02 iš UAB, esančios Prienų r., išimtas 100 eurų (ES1) nominalas, kuris yra netikras.

Eismo įvykis

Rugsėjo 13 d. apie 18 val. 30

min. Prienų r., kelio Vilnius – Prienai – Marijampolė 80 km, vyras, gim. 1964 m., gyv. Marijampolės r. sav., būdamas neblaivus, vairavo automobilį „Mitsubishi Carisma“, įvykdė eismo įvykį ir policijos pareigūnams tikrinimo metu atsisakė tikrintis girtumą. Vairuotojas buvo sulaikytas ir uždarytas į Alytaus apskrities VPK areštine.

Smurtas

Rugsėjo 14 d. apie 20.00 val. Prienų r. išgertuvių metu kilo konfliktas tarp sugventinių: moters, gim.

2000 m., gyv. Prienuose, nustatytas 1,28 prom. girtumas, ir vyro, gim. 1999 m., gyv. Prienuose. Konfliktu metu vyras sumušė moterį. Po įvykio vyras iš įvykio vietos pabėgo.

Rugsėjo 15 d. apie 22 val. 20 min. Prienų r., Balbieriškio sen., Gerulių k., vyrą (g. 1992 m.) sumušė iš matymo pažįstamas asmuo. Įvykio aplinkybes aiškinasi policija.

Parengta pagal Alytaus apskrities VPK pirminę informaciją

Amžinąjį atilsį...

Mes visi bejėgiai prieš lemtį ir mirtį, tačiau bent šia užuojauta norime palengvinti praradimo skausmą, dėl brolio mirties Birštono sanatorijos „Versmė“ darbuotojui Skirmantui DOMEIKAI.

AB Birštono sanatorijos „Versmė“ darbuotojai

Dėkoja

Už širdies šilumą, pasidalintą skausmą, gėlių žiedus, suteiktą pagalbą dėkojame giminėms, kaimynams, draugams, buvusiems bendradarbiams, „Paprienes“ bendruomenei, Prienų „Skausmo užuovėjai“, restorano „Sodas“ ir „Ritos gėlės“ kolektyvams ir visiems, kurie buvo šalia mūsų sunkią netekties ir atsisveikinimo valandą palydint į Amžinojo poilsio vietą mylimą žmoną, mamą, močiutę Onutę MARČIULAITIENĘ.

Vyras ir vaikai su šeimomis

Obuoliai – vartotojų stalui

Šalnos, kruša ir sausra šiais metais paveikė ne tik Lietuvos, bet visos Europos Sąjungos (ES) obuolių augintojus. Europos Komisijos duomenimis, 2019 metais tikimasi nuskinti 10,56 mln. tonų obuolių – 20 proc. mažiau nei praėjusiais metais ir 11 proc. mažiau nei paskutinių penkerių metų vidurkis.

ES didžiausia obuolių augintoja yra Lenkija, kuri užaugina trečdalį viso ES derliaus. Ji šiais metais nuskina 2 mln. tonų mažiau obuolių nei pernai – derliaus sumažėjimas prognozuojamas net 44 procentais. Kitoms obuolių augintojų šalims taip pat prognozuojami nemaži nuostoliai. Nors Lietuva turi ne tiek daug vaismedžių sodų ir užaugina vidutiniškai 45 tūkst. tonų obuolių per metus, dėl nepalankių oro sąlygų šiais metais laukiama net 65 proc. mažesnio obuolių derliaus nei pernai.

Užderėję obuoliai yra prastesnės kokybės – smulkesni, odelėje stebimas gana ryškus rūdėtumas. Tokių obuolių maistinės ir skonio savybės

nėra nenukentėjusios, jie dažniausiai yra priskiriami II klasei ir leidžiami tiekti rinkai.

Neatitinkantys II kokybės klasei keliamų reikalavimų vaisiai nuo šių metų sausio 1 d. taip pat gali būti tiekiami rinkai su žyma „skirti perdirbimui“ arba analogišku įrašu parduotuvės etiketėje. Be to, tokie obuoliai ūkininkai gali parduoti ir tiesiai iš ūkių vartotojams.

Vartotojai dėl kosmetinių defektų neturėtų atsisakyti skanauti lietuviškų obuolių, kurie, lyginant su įvežtiniais, trumpesniu keliu atkeliauja ant vartotojo stalo, o dėl vėsiausio klimato yra rečiau purškiami įvairiais preparatais ar kitaip apdorojami.

Kiaulių laikytojams už biologinio saugumo priemonių reikalavimų įgyvendinimą – valstybės parama

Kiaulių laikytojai kviečiami teikti paraiškas gauti de minimis pagalbą biologinio saugumo priemonių įsigijimo išlaidoms kompensuoti. Paraiškos ir kiti privalomi pateikti dokumentai savivaldybėse yra priimami nuo š. m. rugsėjo 16 d. iki spalio 18 d.

Pareiškėjams atlyginama iki 90 proc., bet ne daugiau kaip 900 Eur vienam pareiškėjui, biologinio saugumo reikalavimų įgyvendinimui užtikrinti reikalingų priemonių įsigijimo išlaidų. Tinkamos finansuoti yra išlaidos, patirtos nuo 2018 m. spalio 16 d. iki paraiškos pateikimo dienos.

Pagalbai iš viso skirta 264 tūkst. Eur.

Pagalba teikiama pareiškėjams, kurie sudarė sąlygas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos atstovams atlikti ūkinių gyvūnų laikymo vietos patikrinimą, taip pat įsigijo biologinio saugumo reikalavimų įgyvendinimui užtikrinti reikalingas priemones. Pareiškėjai nuo 2018 m. spalio 16 d. iki paraiškos pateikimo 2019 metais dienos laikė nuo 1 iki 100 kiaulių, kurios buvo suženklintos ir registruotos Ūkinių gyvūnų registre.

Norintys gauti paramą kiaulių laikytojai neturi būti gavę pagalbos pagal šią priemonę 2018 metais, taip pat neteisėtos ES pagalbos.

Jeigu poreikis pagal pateiktas paraiškas viršys pagalbai skirtas lėšas, kiekvienam pagalbos gavėjui apskaičiuota pagalbos suma bus mažinama proporcingai trūkstamų lėšų kiekiui, tačiau ne daugiau nei 40 proc.

Paraiškų priėmimo laikotarpiu pareiškėjus prašome kreiptis į savi-

valdybės administraciją pagal fizinio asmens gyvenamąją vietą arba juridinio asmens buveinės adresą ir kartu su užpildyta paraiška pateikti asmens tapatybės patvirtinimo dokumentą, o juridinių asmenų įgaliotam asmeniui – ir atstovavimo pagrindą pagrindžiantį dokumentą bei biologinio saugumo reikalavimų įgyvendinimui užtikrinti reikalingų priemonių įsigijimo įrodymo dokumentų originalus arba patvirtintus jų kopijas.

Zemės ūkio ministerija dėl afrikinio kiaulių maro plitimo keliamos grėsmės kiaulininkystės sektoriui nuolat ieško galimybių šios ligos plitimui stabdyti. Dėl to numatoma ir toliau skirti valstybės paramą kiaulių augintojams, kurie veterinarijos gydytojo nurodymu paskerdė kiaules arba patys atsisakė jų auginimo ir įsipareigojo nustatytą laiką neauginti kiaulių.

Kiaulių laikytojai taip pat turės galimybę įsigyti kitus ūkinius gyvūnus vietoje paskerstų kiaulių arba įsigyti bet kokius ūkinius gyvūnus, išskyrus kiaules, ir jiems bus atlyginama iki 90 proc., bet ne daugiau kaip 2 tūkst. Eur vienam pareiškėjui, įsigijimo išlaidų per ketverius metus.

Kvietimas teikti paraiškas pagal šias dvi priemones bus paskelbtas jau artimiausiu metu.

Zemės ūkio ministerijos inf.

Reklama

Reklama

SIŪLO DARBA

Viešbučiui-restoranui Birštone reikalinga: virėjas (-a), virėjo (-s) padėjėjas (-a), apmokiname dirbti; galima siųsti cv el.paštu: pusynebirstone@gmail.com. Tel. 8 687 53756.

Ieškomas vilkiko su tentine pus-priekabe vairuotojas darbu raitais (10–12 dienų) Europoje. Konkretus ir laiku mokamas atlyginimas. Daugiau informacijos tel. 8 656 44 222.

Darbu ūkyje ieškoma melžėja. Atlyginimas sutartinis. Darbo vieta – Balbieriškio seniūnija. Daugiau informacijos tel. 8 614 70 720.

Žuvies perdirbimo įmonėje Ilgakiemio k. Kauno r. reikalingi produkcijos pakuotojai. Detalesnė informacija telefonu 8 615 68 786.

Ieškomi pagalbiniai darbuotojai darbui Vokietijoje (Berlyne ir Rostoke). Visos soc. garantijos. B kategorija privalumas. Apmokama kelionė! Teirautis tel. +370 636 52 171.

PERKA

Nekilnojamas turtas

Perkame mišką didžiausiomis kainomis Lietuvoje. Atsiskaitome iš karto. Tel. 8 605 44 445.

Perka 2-jų kambarių butą su patogumais Prienuose, I-II aukšte. Tel. 8 672 34 056.

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė brangiai perka galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame. Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.

Įmonė tiesiogiai nuolat perka arklius. Tel.: 8 656 39 189, 8 616 14 424.

Įmonė tiesiogiai perka galvijus aukščiausiomis ŽUKB „Krekenavos mėsa“ kainomis. Tel. 8 613 79 515.

Superka gero ir lieso įmitimo galvijus (AB „Krekenavos agrofirma“ kainomis), taip pat perka arklius. Tel. 8 616 43646.

Brangiai perka veršelius, avis. Moka 6 arba 21 proc. priemonę. Tvarko visas valstybės teikiamas išmokas. Tel.: 8 611 69 265, 8 686 27 927.

PARDUODA

Nekilnojamas turtas

Parduoda sodą Šilėnų k., 6 a žemės, prie miško, ūkinis pastatas. Yra galimybė įsigyti 3 a žemės ir statyti gyvenamąjį namą. Kainos sutartinės. Tel. 8 602 95 036.

Parduodamas 2,2 ha žemės ūkio paskirties sklypas 5 km nuo Birštono m. Vilniaus link, prie pat asfaltuoto kelio Birštono savivaldybės teritorijoje. Tel. 8 678 20 343.

Parduoda žemės ūkio paskirties žemę Prienu r., Verbyliškių kaime, netoli Verknės upės. Galima pirkti 8,6 ha arba 17,63 ha. Našumo balas - 45,3. Tel. 8 671 86 062.

Parduoda sodą Šilėnų kaime s_B „Nemunas“, 6 a žemės. Sodas kampinis, vasarinis namelis, atlikti geodeziniai matavimai, yra elektra, netoli bendro naudojimo tvenkinys, geras privažiavimas. Kaina sutartinė. Tel. 8 688 45 936.

PASLAUGOS

Liejame pamatus, betonuojame. Montuojame gipso kartoną, glaistome, dažome, kalame dailylentes, dedame visų tipų grindis, klojame plyteles, atliekame santechnikos darbus, elektros instaliacijos darbai, klojame trinkeles, lankstome skardas. Tel. 8 600 96 399.

Šlifuojame, dedame ir lakuojame parketą, dengiame stogus, skardiname, lankstome, šiltiname ir dažome namų fasadus. Kasame pamatus, mūrijame, tinkuojame, betonuojame, montuojame tvorą, langus, duris, atliekame langų apdailą, griovimo darbus. Statome karkasinius namus. Tel. 8 620 85350.

Nebrangiai atvežame kokybišką juodžemį ir natūralų kompostą. Vežamas kiekis – 6–10 m³. Tel. 8 645 64 788.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, katilinių įrengimo. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. Tel. 8 640 39 204.

SIENŲ ŠILTINIMAS užpildant oro tarpus 1m² kaina nuo 1,40 Eur. Tel. 8 675 7 73 23

UAB „GALVIJŲ EKSPORTAS“ – įvairius pienu girdomus buliukus ir telyčaites, taip pat „Belgus“. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Sveria el. svarstyklėmis. Pasiima patys. Tel. 8 612 34 503.

A. Bagdono IĮ brangiai perka veršelius ir telyčaites auginimui. Moka 6–21 proc. PVM. Sveria elektroninėmis svarstyklėmis. Pasiima patys. Tel.: (8 319) 69 541, 8 699 93 682.

Įvairios prekės

PERKAME: • AUKSĄ (juvelyrų, laužą, dantų karūnelės), • SIDABRĄ (stalo įrankius, juvelyrų, laužą), • GINTARĄ (karolių, sages, gabalus, įvairius dirbinius), • ANTIKVARĄ (monetas, ordinus, statulėles), • LAIKRODŽIUS. Tel.: +370 623 47 249, +370 609 27 450.

Įmonė perka naudotus automobilius. Gali būti be techninės apžiūros, nevažiuojantys, išregistruoti. Siūlykite visus variantus telefonu: 8 607 67 679.

Superkame visų markių automobilius į Kazachstaną. Pasiimame patys. Tel. 8 653 62 062.

Įvairios prekės

Parduoda statybinę medieną: egles, drebulės malkas ir atraizas. Atveža savo transportu. Tel. 8 625 83 061.

Parduoda: mini traktoriams įvairius naujus padargus (bulvių kasamas, sodinamas, frezas, kultivatorius, šienapjovės, purkštuvus), naudotą 2,8 m noraginę grūdų sėjimą, traktorių T-25 ir Renault 55AJ. Tel. 8 687 57 187; www.parduodutechnika.lt.

Parduoda grūdų sėjimą „Nordsten“ (2,8 m pločio, noraginė). Kaina – 550 Eur. Tel. 8 630 93 471.

Gyvuliai, gyvūnai

Parduoda 4 metų šėmųjų veislės karvę. Tel.: 8 680 32 091, 8 607 01 962.

Kietas kuras

Pigiajai parduoda malkas (skrobro, ažuolo, uosio, juodalksnio, beržo). Atveža nemokamai. Tel. 8 635 82 808.

Naujai įsikūrusi įmonė brangiai superka įvairius automobilius, sutvarko dokumentus, pasiima patys. Tel. 8 679 95 133.

Perku traktorių MTZ, grūdų sėjimą SZ-3,6, priekabą, plūgą. Tel. 8 630 93 471.

KREKENAVOS AB „Krekenavos agrofirma“ PERKA GALVIJUS KARVES, TELYČIAS, BULIUS PAGAL SKERDENAS ARBA GYVĄ SVORĮ. SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS. Tel.: 8 614 93 124

agaras PERKA KARVES, BULIUS, TELYČIAS pagal skerdeną ir gyvą svorį (brangiai mėsinius). Atsiskaito iš karto. NEMOKAMAS tel. 8 800 08 801, tel.: 8 612 34 482, 8 658 00 273.

Superkame karves, bulius ir telyčias KREKENAVOS AGRO FIRMOS supirkėja Olga Smailienė. Tel. 8 612 02 125.

Parduodame įvairias malkas. Skaldytos, kaladėlėmis, rąsteliais. Tel. 8 614 97 744.

Parduoda DURPIŲ BRIKETUS, malkas, supjautas kaladėlėmis, rąstukai. Skubiai, nemokamai pristato jums patogių laiku. Tel. 8 672 51 171.

Parduoda ažuolo, beržo pjuvenų briketus ir baltarusiškus durpių briketus. Tel. 8 677 44 884.

Parduoda kapotas beržo, alksnio ažuolo (sausas ir natūralus drėgnumo) malkas. Atraizas pakais, supjautas. Tel. 8 633 84438.

Pigiajai parduoda kapotas beržo, alksnio ažuolo malkas. Atraizas pakais. Greitas ir nemokamas pristatymas. Tel. 8 636 25626.

Atvešime geros kokybės baltarusiškus durpių briketus, akmens anglį. KOKYBĘ GARANTUOJAME. Tel. 8 683 13 463.

PASLAUGOS

Kaminių įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminių valymas. Tel. 8 645 87 304.

Remontuoja skalbykles, el. viryklės, orkaitės, džiovikles. Atvyksta į namus, suteikia garantiją. Tel. 8 647 55 929.

Dažome tinkuotą, medinių namų fasadus ir jų stogus. Tel. 8 631 91 211.

Montuojame gipso kartoną, klijuojame plyteles, šiltiname sienas, palėpes, statome ir montuojame karkasus ir atliekame kitus apdailos darbus. Tel. 8 679 09 957.

Spaudžiu, pasterizuojau obuolių sultis. Pušų g. 10, Birštono vienkiamis, Birštono seniūnija. Tel. 8 612 32 314.

SLĘGIĄ KREDITAI AR PRITRUKAI PINIGŲ? Tiesiame Jums pagalbos ranką! Akimirksniu palengvinsime Jūsų našta. REFINANSAVIMAS nuo 500 iki 7000 eurų, nuo 6 iki 48 mėnesių. PASKOLOS nuo 100 iki 5000 eurų, nuo 2 iki 48 mėnesių. Konkurencingai itin mažos palūkanos rinkoje. Be užstato, be užslėptų sutarties sudarymo mokesčių. Kreiptis tel. 8 601 50 935. Kredito davėjas UAB LSV intergroup. Tarpininkas Ričiardas. Individualios veiklos pažyma Nr. 621263.

Kas Kur Kada?

Rugsėjo 28 d. (šeštadienį) Prienu sporto arenos teritorijoje Prienu krašto mugė ir sporto šventė

RUDENS SPALVOS

PROGRAMA

10.00 Tautodailininkų, amatininkų, ūkininkų, prekybininkų mugė

11.00 Šventės atidarymas
Sporto varžybos: krepšinis 3x3, tenisas, futbolas 7x7, stalo tenisas, biliardas (pulas 9), smiginis, orientavimosi sportas (labirintas), irklavimas (treniruokliu) (informacija ir išsamesnė informacija – www.prienuisportas.lt)
Parodomoji stipriųjų ir galiūnų programa (išsamesnė informacija – www.prienuisportas.lt)
Gardžiausio patiekalo konkursas (patiekalų iš bulvių pristatymas, degustacija)
Alytaus PRC veiklos ir profesinio mokymo programų pristatymas
Iniciatyvos „Laimingas Prienu kraštas“ pristatymas
Sveikatinimo akcija „Sveikata – brangiausias turtas“
Pramogos vaikams ir kt.

12.00 Prienu r. savivaldybės konkurso „Tapkime žydinčia savivaldybe“ nugalėtojų apdovanojimai
Konkurso „Sveikiausia įmonė / įstaiga 2019“ apdovanojimai

13.00 Respublikinio folkloro kolektyvų festivalio „Tėvelio dvarely“ baigiamasis koncertas (koncerto vedėja – žurnalistė, etnologė, tautosakininkė Gražina Kadzytė)
Gardžiausio patiekalo konkurso nugalėtojų apdovanojimai

Organizatoriai: PRIENU RAJONO SAVIVALDYBĖ, PRIENAS, KKSC, ApSC, CBET, Lietuvos kultūros paveldo komisija, VšĮ „Sporto klubas „Stadionas“ Prienu r. savivaldybės, Biliardo klubas „Pristatymas“ Prienu r. savivaldybė

Partneriai: Gyvenimas, buztina.com, Gėtūpis, UAB PRIENUSCELIS

RENGINYS FOTOGRAFUOJAMAS Informaciniai rėmėjai:

Informuojame gretimo žemės sklypo (kadastr. Nr. 6943/0009:0013) savininką Valentį Juravičių arba įgaliotą asmenį ir gretimo žemės sklypo (kadastr. Nr. 6943/0009:0068) savininkę Almą Steponkienę arba įgaliotą asmenį, kad 2019 m. spalio 1 d. 10 val. bus atliekami žemės sklypo (kadastrinis Nr. 6943/0009:0057), esančio Prienu m., Kauno g. 40, kadastriniai matavimai. Matavimus atlieka: matavinkas Mantas Kryžokas (Rotušės a. 16, Alytus, tel. 8 679 09733, el. paštas uabpasoda@gmail.com).

PARDUODA

PIRKITE VIŠTAS, VIŠTAITES!
RUGSĖJO 20 d. (penktadienį) prekiausime 5–6 mėn. rudomis, juodomis, raibomis, baltomis dedeklėmis vištaitėmis, 10 mėn. dedančiomis kiaušinius rudomis olandiškoms dedeklėmis vištomis, pašarais:

Veiveriuose – 9 val., Skriaudžiuose – 9.15 val., Jiestrakyje – 9.40 val., Žemaitkiemyje – 9.55 val., Naujojoje Ūtoje – 10.10 val., Vartuose – 10.20 val., Paprūdžiuose – 10.25 val., Balbieriškyje – 10.40 val., Prienuose (prie turgaus) – 11 val., Klebiškyje – 11.15 val., Ingavangyje – 11.25 val., Šilavote – 11.35 val., Leskavoje – 11.45 val., Juodbūdyje – 12 val., Išlauže – 12.40 val., Pakuonyje – 12.55 val., Ašmintoje – 13.45 val., Strielčiuose – 13.55 val., Birštono Vienkiemyje – 14.40 val., Nemajūnuose – 14.55 val., Šaltinėnai – 15 val., Jiezne – 15.25 val., Kašonyse – 15.40 val., Pieštuvėnuose – 16.45 val., Stakliškėse – 16.55 val., Užugostyje – 17.10 val. Tel. 8 612 17 831, Vilkaviškio r., Alvtas

„Gyvenimo“ redakcijoje priimami skelbimai ir į Alytaus, Marijampolės ir Vilkaviškio miestų ir rajonų laikraščius.

Alytaus Naujienos, Santaka, Suvaikietis

„Kaip toli – kaip arti...“

Keista tai buvo naktis. Žinoma, nemigadienių pasitaiko, bet šis buvo kiek kitoks – ne neramus, vertęs nesudėt bluosto dėl iškilusių problemos, nepadaryto darbo ar kokio kito rūpesčio, o labai šviesus, vedžiojantis po margaspalvių mokyklinių prisiminimų pievą. Dar vis beldėsi vakarykščio bendraklasių susitikimo įspūdžiai.

Ir, pasirodo, ne tik aš viena negalėjau nuo jų pabėgti. Nepaleido jie ir kitų. Laima sako, jau 3 valandą pradėjusi „žaisti“ su nuotraukomis. Šiugtė su Nijole taip pat anksti pakirdusios. Matyt, apie sugrįžimą į mokyklą po 50 metų galvojo ir dar ilgai galvos ne vienas iš mūsų Jiezno vidurinės mokyklos, dabar gimnazijos, XXI laidos abiturientų. Beje, nors mes mokėmės vidurinėje mokykloje, bet neretai vyresnės kartos mokytojai ir mus vadindavo gimnazistais. Matyt, mokykla ir mokiniai jiems asocijavosi su jų laikų gimnazija. Na, o tik pradėdantys darbą jauni mokytojai, tarp kurių buvo ir mūsų – penktų klasių auklėtojai **Ramutė Janonienė** ir šviesios atminties **Jonas Janonis**, kaip patys prisipažino ankstesnių susitikimų metu, išgyveno įvairias patirtis ir mokėsi kartu su mumis. Tuomet mes, žinoma, to nesupratome. Nesupratome ir to, kaip jiems kartais nelengva buvo atsakyti į mūsų klausimus, neretai ir provokuojančius. Juo labiau, kad dažnas iš mūsų į mokyklą ateidavome ir su savo šeimos

ar giminės paslaptimis, kurias iš namų buvo prisakyta saugoti, nesidalinti jomis. O kartais taip norėdavosi papasakoti apie tai, kad mamoms kraičio skrynioje tarp kitų svarbių popierių yra saugoma senelio – uniformuoto ulono ar Lietuvos savanorio nuotrauka, kad tu šį tą naujo sužinojai apie Sibiro taigą, mat perskaičiau iš ten atėjusių dėdės ar tetos laiška, kad turi gražią iš Amerikos giminaičių atsiųstą atvirutę, sveikinantią su Kalėdomis. Ir dar daug visko buvo, apie ką norėjosi kalbėtis tarpusavyje ir klausiti mokytojų, tų žmonių, kuriais, kaip ir tėvais, mes tikėjome ir pasitikėjome. Ačiū tiems, kurie kalbėjosi, kurie mokė ne tik matematikos, chemijos, prancūzų kalbos, istorijos ar kitų dalykų, bet ir padėjo pažinti Lietuvą, teatrą, muziką, šokio subtilumus, keliavo su mumis, prisidėmė atsakomybę ir gynė. Reikėjo ir šito, nes, be žodžio „pareiga“, mes taip pat „ardėmės“ už teisybę, rengėm slaptus vakarėlius, o devintoje klaseje jau ir verslo planą sukūrėm –

Apie gimnazijos šiandieną pasakojo ekskursijai po mokyklą vadovavusi mokytoja Nijolė Aleškevičienė.

Į pirmuosius darbo metus Jiezno vidurinėje mokykloje sugrįžo prancūzų kalbos mokytoja Palmyra Matusevičienė.

pabėgom iš dviejų pamokų, kad netoli Jiezno statomos fermos lubas užpiltume pjūvenomis ir taip užsidirbtume pinigų ekskursijai. Viskas baigėsi laimingai: į Vilnių išvažiavome, iš mokyklos neišmetė. Ją baigėme.

Mūsų baigusiuju buvo penkiasdešimt. Šiandien tarp mūsų jau nėra vienuolikos. Išėję jau nemažai ir mokytojų. Tad susitikimo dieną pirmiausia rinkomės Jiezno parapijos bažnyčioje, uždegėme žvakeles ir maldoje prisiminėme išėjusiuosius. Jų atminimą tylos minute vėliau pagerbėme ir susirinke į tradicinę pamoką klaseje. Beje, labai džiaugiamės, kad mokykla mūsų laukė. Tik įėjus, jau fojė pasitiko sveikinimas sugrįžus į mokyklą, su jame išrašytomis labai prasmingomis šviesios atminties mokytojos liuanistės ir poetės **Birutės Grižienės** eilėmis:

„Nusiprausiu rankas
Gėlame vandeny
Ir sužvarbusių širdį
Kaip paukštę neramią
Laikysiu.
Kaip arti – kaip toli,
Kaip toli – kaip arti
Sidabrinų upelių vaikystė“

Miela staigmena mūsų laukė ir mokyklos muziejuje, į kurį mus pakvietė jo vedėja,

istorijos mokytoja **Nijolė Aleškevičienė**. Pasijutome tarp savų sienų, nuotraukose išvydome daug pažįstamų veidų, ant stalo – vėlgį mūsų paskutinio skambučio nuotrauka ir atversta Svečių knyga, pradėta rašyti prieš 10 metų. Kaip nepasidžiaugti tuo, kad tai – 40 metų mokyklos baigimo susitikimo proga būtent mūsų padovanota knyga su palinkėjimu garbingai rašyti mokyklos metraščių. Buvo smagu klausytis ir apie tai, kaip mūsų mokykla puoselėja jai artimas ankstesnes ir kuria naujas tradicijas, auga ir augina žmogų. Mus ji pasitiko atjaunėjusi, pagražėjusi, renovuota, tapusi gimnazija.

Na, o mes? Koks gi jis, tas mūsų penkiasdešimties kelio metraščių? Tų, kurie buvome susirinke, ir tų, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių negalėjo dalyvauti. Po mokyklos baigimo dauguma mūsų patraukė į Vilniaus, Kauno aukštąsias mokyklas, keletas mergaičių pasirinko tuometinio Kapsuko pedagoginę mokyklą. Kiti, greičiau įsigė specialybes, pradėjo darbus. Kaip ir kiekvieno žmogaus, taip ir mūsų gyvenimo keliuose buvo visko: sėkmių ir nesėkmių, džiaugsmų ir praradimų, įgyvendintų svajonių ir neišpildžiusių vilčių – bet šį kartą susibėgus tikrai ne tik apie tai norėjosi kalbėtis. Tie-

siog buvo gera būti kartu. Ir dar beveik vienu balsu visiems susirinkusiems pripažinus, kad esame laimingi, nes gyvename Lietuvoje. Tą tvirtino ir apie 150 pasaulio šalių pabuvojusi Alvyda, ir vaikus Amerikoje, Londone, Liuksemburge, Prancūzijos pietuose lankantys Jonas, Aušra, Gintaras, Genutė, ir per atostogas pasvečias šalis pasidairantys kiti mūsų šieškiečiai. Kaip ir tie, kuriems mieliausia vieta yra tapusi sava sodyba, savas kiemas, savas sodas... Gal ir pasirodys keista šiuo laiku, bet nesiskundėm, nepolitikavom, neieškojom kaltų. Mums tai nebuvo svarbu. Matyt, ir dėl to, jog mes, perfrazavus mokytoją Birutę, buvom taip toli ir taip arti savo auksinės jaunystės.

...Ačiū mielai auklėtojai **Ramutei Janonienei**, kartu bažnyčioje, mokykloje ir mintimis su mumis buvusiomis mokytojoms **Palmyrai Matusevičienei**, **Agnei Mackevičienei**, **Eugenijai Rimšienei**, **Stasei Vaitkevičienei**, svetingai priėmusiai gimnazijai, Jiezno parapijos klebonui **Rolandui Bičkauskui**, **Sigitės dukrai Sonatai**, sukūrusiai gražius susitikimo simbolius, ir visiems rugsėjo 7-ąją Jiezne sutiktiems žmonėms. Jūs padėjote sukurti prasmingą sugrįžimo šventę.

Ramutė Šimukauskaitė

„Štai mano suolas, aš jame sėdėjau...“

Padėkos angelas „A“ klasės auklėtojai **Ramutei Janonienei**.

Tradicinė nuotrauka ant mokyklos laiptų, kaip ir 1969-ųjų pavasarį.

PRENUMERUOK „Gyvenimą“!
SKAITYK „Gyvenimą“!
GYVENK su „Gyvenimu“!
Būk su „Gyvenimu“ ir 2020-aisiais!
 Prenumerata priimama pašte, pas laiškanesius ir redakcijoje.

Isisukime viename, bendrame, visus susiejančiame
 lietuviško šokio sūkuryje rugsėjo 20 d. (penktadienį) 18 val. –
 visoje Lietuvoje ir Prienų Laisvės aikštėje!
(Išm. Magon emi renginį, viki (Pieno SLK))

**Akcija
 VISA
 LIETUVA
 ŠOKA**

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
 El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
 Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė *Internetė skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrastiogyvenimas*

Redakcija: **Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė** - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: **Dalė Lazauskienė**, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINES ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: **Rimantė Jančauskaitė**, apžvalgininkė (8 648 46182, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: **Ona Ališauskienė** (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: **Ona Lodienė**, **Zina Lankevičienė** (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.
 Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
 Ofsetinė spauda. Apimtis - 2 spaudos lankai.
 Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais - 2100 egz., šeštadieniais - 2600 egz. Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus spaustuvė“, Seirijų g. 17, tel. (8 ~ 315) 73786.